

Opdrachtgever

SZW

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Opdrachtnemer

Research voor Beleid / R.C. Bakker, D.R.
Kemper, D.H. Grijpstra

Onderzoek

*Loonkostensubsidie & werken met
behoud van uitkering: quickscan naar
de toepassing van deze re-integratie-
instrumenten door gemeenten:
eindrapport*

Startdatum – 1 mei 2008

Einddatum – 1 mei 2008

Categorie

Interventies/re-integratie-interventies

Loonkostensubsidie & werken met behoud van uitkering

Conclusie

De invoering van de Wet werk en bijstand heeft een grote verantwoordelijkheid bij de gemeenten neergelegd als het gaat om de re-integratie van bijstandsgerechtigden, niet-uitkeringsgerechtigden en mensen met een uitkering op basis van de Algemene nabestaandenwet. In ruil voor deze grotere verantwoordelijkheid hebben gemeenten meer vrijheid gekregen bij de invulling van de uitvoering van het beleid. Het kabinet wil de komende jaren 200.000 mensen aan het werk helpen. Gemeenten nemen de helft van deze doelstelling voor hun rekening. "Loonkostensubsidies" en "Werken met behoud van uitkering" zijn instrumenten die gemeenten kunnen toepassen bij de re-integratie van cliënten. Er is echter weinig zicht op de mate waarin gemeenten van deze mogelijkheid gebruik maken. Deze rapportage bevat de uitkomsten van een onderzoek naar de toepassing van beide re-integratiemaatregelen door gemeenten. Op basis van zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden is vastgesteld in welke mate en vorm gemeenten loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering inzetten en in hoeverre zij hiermee succesvol zijn in het bevorderen van uitstroom uit de uitkering. De resultaten die gemeenten boeken met loonkostensubsidies zijn divers. Ook het succes van werken met behoud van uitkering is wisselend. Bron: Bibliotheek SZW

Link naar bestand

<http://www.onderzoekwerkeninkomen.nl/rapporten/ipu1a3wf>

Loonkostensubsidie & Werken met behoud van Uitkering

**Quickscan naar de toepassing van deze
re-integratie-instrumenten door gemeenten**

Eindrapport

Een onderzoek in opdracht van Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

R.C. Bakker MSc.
Drs. D.R. Kemper
Drs. D.H. Grijpstra

Projectnummer: B3397

Zoetermeer, 16 mei 2008

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Research voor Beleid. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Research voor Beleid. Research voor Beleid aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Voorwoord

De invoering van de Wet Werk en Bijstand, nu ruim vier jaar geleden, heeft een grote verantwoordelijkheid bij de gemeenten neergelegd als het gaat om de re-integratie van bijstandsgerechtigden, niet-uitkeringsgerechtigden en mensen met een uitkering op basis van de Algemene nabestaandenwet. In ruil voor deze grotere verantwoordelijkheid hebben gemeenten meer vrijheid gekregen bij de invulling van de uitvoering van het beleid.

Gemeenten vormen door hun verantwoordelijkheden op basis van de WWB een belangrijke partner voor het kabinet, dat in 2016 een arbeidsparticipatie van 80% wil hebben bereikt. De komende jaren is het doel 200.000 mensen aan het werk te helpen. Gemeenten nemen de helft van deze doelstelling voor hun rekening.

Loonkostensubsidies en *Werken met behoud van uitkering* zijn instrumenten die gemeenten kunnen toepassen bij de re-integratie van cliënten. Er is echter weinig zicht op de mate waarin gemeenten van deze mogelijkheid gebruik maken. Deze rapportage bevat de uitkomsten van een onderzoek naar de toepassing van beide re-integratie-instrumenten door gemeenten.

Op basis van zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden is vastgesteld in welke mate en vorm gemeenten loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering inzetten en in hoeverre zij hiermee succesvol zijn in het bevorderen van uitstroom uit de uitkering.

Het onderzoek is uitgevoerd door Robbert Bakker en Riemer Kemper en begeleid door ondergetekende. Vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is het onderzoek begeleid door Willem Knoppe. We willen hier onze dank uitspreken voor de prettige samenwerking bij de totstandkoming van dit onderzoeksrapport.

Douwe Grijpstra
Directeur

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Achtergrond	7
1.2	Doelstelling en Onderzoeksvragen	8
1.3	Focus Onderzoek	8
1.4	Onderzoeksmethode	9
1.5	Opbouw van het rapport	10
2	Loonkostensubsidie	11
2.1	Verkenning	11
2.2	Gehanteerde definities	16
2.3	Quickscan	17
3	Werken met behoud van uitkering	23
3.1	Registratie	23
3.2	Verschijningsvormen	24
3.3	Work First	24
3.4	Quickscan	25
4	Conclusie	31
4.1	Toepassing Loonkostensubsidie	31
4.2	Toepassing Werken met behoud van uitkering	32
4.3	Aandachtspunten voor eventuele monitoring	33
Bijlage		
1	Achtergrond cliënten	35
2	Methodologische verantwoording	37
3	Cijfermatige vragenlijst	41
4	Internetenquête	47

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Ruim vier jaar geleden is de nieuwe bijstandswet (Wet Werk en Bijstand; WWB) ingevoerd. Voor gemeente betekende dit nieuwe, financiële verantwoordelijkheid voor de re-integratie en uitkeringsverstrekking van bijstandsccliënten in de eigen gemeente. In ruil voor de financiële verantwoordelijkheid hebben gemeenten een grote mate van vrijheid gekregen de uitvoering van hun wettelijke taken vorm te geven en zo de participatie van hun burgers te vergroten en de afhankelijkheid van uitkeringen te verkleinen. De gemeenten samen dragen hiermee bij aan het nastreven van het hoofddoel bij sociale verzekeringen, namelijk: werk boven inkomen.

Ambities Kabinet

Het huidige kabinet heeft de ambitie uitgesproken in 2016 een arbeidsparticipatie van 80% te bereiken. Een hoge arbeidsparticipatie is een belangrijke voorwaarde om Nederland duurzaam te laten groeien en te ontwikkelen. Bovendien stelt participatie op de arbeidsmarkt mensen in staat in hun eigen inkomen te voorzien, biedt het mogelijkheden voor integratie en emancipatie en geeft het burgers een gevoel van eigenwaarde en sociale cohesie. Om de doelstelling te halen wil het kabinet deze kabinetsperiode 200.000 mensen die ver van de arbeidsmarkt afstaan aan een baan helpen.

Rol van de gemeenten

In het kader van de WWB spelen gemeenten een bepalende rol bij het aan het werk helpen van mensen. De helft van de door het kabinet gestelde doelstelling komt voor rekening van de gemeenten. Reden hiervoor is dat de gemeenten beleidsmatig verantwoordelijk zijn voor een grote groep mensen die momenteel niet participeren op de arbeidsmarkt, terwijl zij hier wel mogelijkheden toe hebben. Het gaat hierbij om bijstandsgerechtigden, niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers) en mensen met een uitkering op basis van de Algemene Nabestaandenwet (ANW'ers).

Gemeenten kunnen door het inzetten van re-integratiegelden een bijdrage leveren aan het overbruggen van de afstand tot de arbeidsmarkt en zo de arbeidsparticipatie stimuleren. Zoals gezegd, zijn gemeenten vrij om te bepalen op welke wijze zij deze gelden inzetten. Het verstrekken van loonkostensubsidies aan werkgevers en het laten werken van cliënten met behoud van uitkering zijn twee belangrijke instrumenten die gemeenten in kunnen zetten om duurzame participatie te bevorderen.

Aanleiding tot het onderzoek

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (verder: het ministerie) wil graag weten in welke mate gemeenten gebruik maken van loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering. Aanvullen wil het ministerie zicht krijgen op de manier waarop gemeenten deze twee specifieke instrumenten toepassen en welke resultaten zij hiermee boeken.

1.2 Doelstelling en Onderzoeksvragen

Doel van het onderzoek is een beeld te geven van de stand van zaken per 1 januari 2008 omtrent de toepassing van de re-integratie-instrumenten "loonkostensubsidie" en "werken met behoud van uitkering" door gemeenten en de resultaten die zij met de inzet van deze instrumenten behalen.

Met betrekking tot deze instrumenten gaat het onderzoek in op de volgende elementen:

Loonkostensubsidie:

- Voor welk deel van de gemeentelijke doelgroepen, uitgesplitst naar afstand tot de arbeidsmarkt, zetten gemeenten loonkostensubsidies in?
- Welke vormen kennen deze loonkostensubsidies?
- Wat zijn de resultaten van het inzetten van loonkostensubsidie?

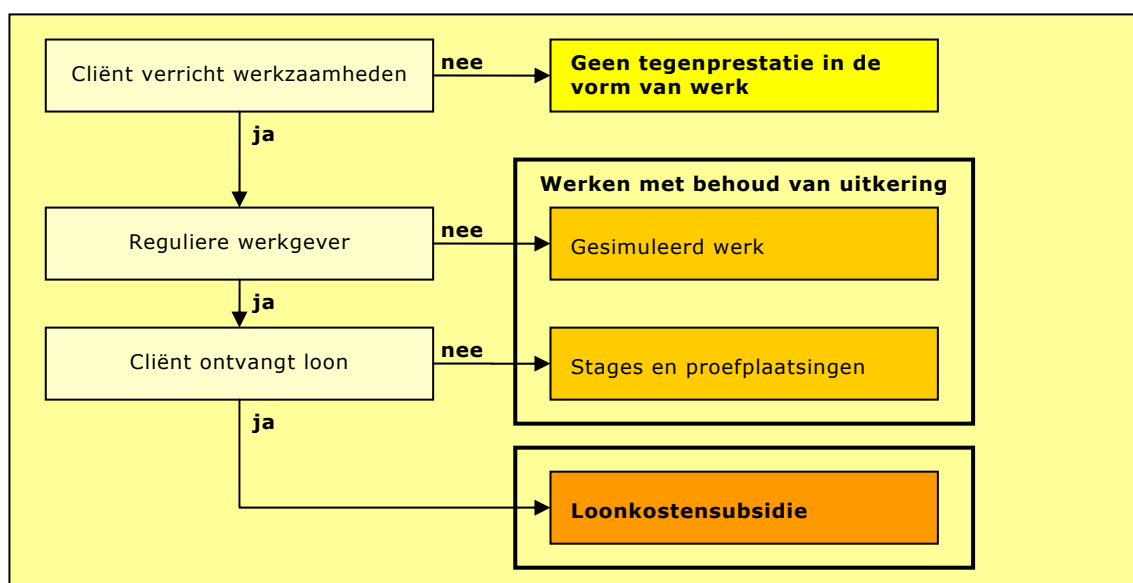
Werken met behoud van uitkering:

- Voor welk deel van de gemeentelijke doelgroepen, uitgesplitst naar afstand tot de arbeidsmarkt, is werken met behoud van uitkering toegepast?
- In welke vorm is dit instrument ingezet?
- Welke resultaten worden geboekt met het inzetten van werken met behoud van uitkering?

1.3 Focus Onderzoek

Onderstaand schema geeft de focus van het onderzoek schematisch weer. Het geeft inzicht in het onderscheid tussen beide re-integratie-instrumenten en houvast bij het lezen van de onderzoeksrapportage.

Figuur 1.1 Focus van het onderzoek

Afbakening doelgroep

Op basis van de WWB zijn gemeenten verantwoordelijk voor een groot aantal groepen cliënten. Een deel van deze doelgroepen bestaat uit relatief kleine aantallen personen, waardoor het minder relevant is deze groep te bekijken in het onderzoek. Dit onderzoek beperkt zich daarom tot bijstandgerechtigden en Nuggers/ANW'ers. Nuggers en ANW'ers zijn samen genomen omdat deze groepen in het beleid van gemeenten ook vaak gelijkgesteld zijn. De overige gemeentelijke doelgroepen laten we buiten beschouwing.

Fasering

Alle gemeenten en CWI's delen hun klanten in naar afstand tot de arbeidsmarkt. De meest gebruikte methoden om dit te doen zijn routing (route A en B) en fasering (fase 1 tot en met 4), waarbij een hoger fasennummer of route B op minder goede bemiddelbaarheid duidt. Alternatieve indelingen zijn er echter ook. Om gemeenten te kunnen vergelijken is het zaak rekening te houden met de verschillen in de door gemeenten gebruikte indeling. Voor het onderzoek is gekozen een zodanige indeling te hanteren dat elke gemeente zijn eigen methoden kan toepassen. De afstand tot de arbeidsmarkt kent in deze indeling drie categorieën, namelijk:

- Direct bemiddelbare cliënten (vergelijkbaar met fase 1)
- Niet direct bemiddelbare cliënten (vergelijkbaar met fase 2 en 3)
- Vooralsnog niet bemiddelbare cliënten (vergelijkbaar met fase 4)

In bijlage 1 is een overzicht te vinden van de verdeling van het aantal cliënten over deze drie categorieën.

1.4 Onderzoeksmethode

Gedurende het onderzoek zijn verschillende methoden gehanteerd om aan informatie te komen ter beantwoording van de onderzoeksvragen. In deze paragraaf behandelen we de onderzoeksmethode kort. In bijlage 2 is een uitgebreide methodologische verantwoording te vinden.

Verkenning

Het onderzoek is van start gegaan met een periode van deskresearch, waarin de kennis over loonkostensubsidie en werken met behoud van uitkering in de huidige literatuur zijn bekeken. Deze informatie is onder meer gebruikt voor het opstellen van de vragenlijsten. Ter aanvulling op de deskresearch zijn er verkennende interviews met gemeenten gehouden over de mate waarin en de wijze waarop gemeenten informatie met betrekking tot de instrumenten registreren. Gemeenten zijn ingedeeld in vijf grootteklassen. In elke categorie is met één gemeente gesproken.

Dataverzameling

Het onderzoek heeft zich gericht op vrij specifieke informatie. Omdat directe benadering van respondenten responsverhogend kan werken, is ervoor gekozen voorafgaand aan de dataverzameling contact te zoeken met gemeenten/ISD's en hen te vragen wie er binnen de gemeente het meest geschikt zou zijn om de vragenlijst in te vullen. Van deze persoon zijn vervolgens contactgegevens genoteerd (o.a. e-mailadres en telefoonnummer). In totaal is van 212 personen contactgegevens verkregen.

De contactpersonen bij gemeenten/ISD's zijn vervolgens per e-mail benaderd met het verzoek mee te werken aan het onderzoek door middel van het invullen van een vragenlijst. Deze vragenlijst bestond uit 31 vragen¹ naar cijfermatige informatie die op basis van de gemeentelijke registratie beantwoord konden worden.

Omdat het aantal retour gezonden ingevulde vragenlijsten tegenviel is ervoor gekozen een vereenvoudigde vragenlijst op te stellen. Deze vragenlijst bestond uit 28 vragen, waarvan de meeste meerkeuze².

Respons

Van de 212 benaderde gemeenten/ISD's hebben uiteindelijk 95 één van de vragenlijsten ingevuld. Dit komt neer op een respons van 44,8%. Dit is een goede respons. De 95 respondenten vertegenwoordigen 29,7% van alle sociale diensten³ in Nederland. Samen omvatten zij 137 gemeenten wat neerkomt op 30,7% van alle Nederlandse gemeenten. De gemeenten zijn goed verdeeld over de verschillende grootteklassen, waardoor zij een goede afspiegeling vormen van alle Nederlandse gemeenten. Doordat de G4 ook hebben deelgenomen aan het onderzoek, is het aantal bijstandsgerechtigden dat meegenomen is in het onderzoek aanzienlijk. De gemeenten in het onderzoek staan voor ongeveer drievijfde van het totale aantal bijstandsgerechtigden.

Weging

Om de resultaten van het onderzoek landelijke geldigheid te geven, is ervoor gekozen de onderzoeksuitkomsten te wegen. De verdeling van de respons over de verschillende grootteklassen maakt dit ook goed mogelijk. Voor alle grootteklassen is voldoende respons gerealiseerd om de uitkomsten representatief te achten voor de andere gemeenten in de grootteklasse. In de tabellen en figuren in het rapport is ervoor gekozen alleen de percentages te noemen en de totale "n". Het presenteren van de absolute aantallen respondenten dat een bepaald antwoord heeft gegeven, kan namelijk verwarrend zijn.

1.5 Opbouw van het rapport

Het rapport volgt de instrumenten. Dat betekent dat er na dit inleidende hoofdstuk twee hoofdstukken volgen over de instrumenten dit centraal staan in dit onderzoek. Hoofdstuk drie behandelt loonkostensubsidie en hoofdstuk vier gaat in op werken met behoud van uitkering. In de hoofdstukken gaan we in op de bevindingen vanuit het vooronderzoek en beide enquêtes.

Het laatste hoofdstuk vormt de conclusie van het onderzoek en geeft antwoorden op de gestelde onderzoeksvragen. Tevens gaan we in op de mogelijkheden voor monitoring van de toepassing van de instrumenten.

---

¹ Zie bijlage 3 voor de volledige vragenlijst

² Zie bijlage 4 voor de volledige vragenlijst

³ In totaal waren er ten tijde van het verzamelen van de informatie 320 sociale diensten in Nederland. De mate waarin de gemeenten samenwerken, loopt uiteen van samenwerking bij registratie tot volledige beleidsinhoudelijke samenwerking.

2 Loonkostensubsidie

Dit hoofdstuk behandelt de toepassing van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie door gemeenten. Achtereenvolgens komen de bevindingen uit de verkenning, de gehanteerde definities en de uitkomsten van de quickscan aan de orde. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie. Bij het lezen van dit hoofdstuk is het goed te weten wat er met loonkostensubsidie wordt bedoeld en wat het onderscheid is met andere vormen van gesubsidieerde arbeid die gemeenten tot voor kort toepasten.

Met de invoering van de WWB is de rijksregeling rond gesubsidieerde arbeid per 1 januari 2004 komen te vervallen. Dit geldt ook voor 'oude' vormen van gesubsidieerde arbeid op grond van de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW-banen), en de zogenoemde Instroom-Doorstroombanen (ID-banen). Sinds 2004 zijn gemeenten vrij om in plaats daarvan hun eigen vorm van gesubsidieerde arbeid vorm te geven. De budgetten voor die voormalige WIW- en ID-banen zijn opgegaan in het Werkdeel van het WWB-budget. Die banen waren veelal langdurige vormen van gesubsidieerde arbeid. Ze waren bedoeld voor mensen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt, voor wie de kansen op reguliere arbeid (zeer) klein waren. Deze vormen van gesubsidieerde arbeid werden aangewend om maatschappelijke functies, zoals groenvoorziening en stadwacht, te vervullen. De cliënten kregen zo een nuttige dagbesteding. Doorstroom naar reguliere arbeid behoorde tot de mogelijkheden, maar voor veel cliënten waren de WIW- en ID-banen min of meer een eindstation. Gesubsidieerde arbeid was vaak permanent van aard en had vaak het karakter van sociale activering.

Loonkostensubsidie heeft duidelijk tot doel de afstand tot de arbeidsmarkt van cliënten te overbruggen. Met het instrument proberen gemeenten de cliënt kennis te laten maken met de reguliere arbeidsomgeving, om hen zo arbeidsritme en basale werknemersvaardigheden aan te leren. Doorstroom naar reguliere arbeid is een steeds explicieter doel van loonkostensubsidie. De inzet van loonkostensubsidie heeft hierdoor duidelijk een tijdelijk karakter.

2.1 Verkenning

Met betrekking tot loonkostensubsidie is er in de verkenning voorafgaand aan de kwantitatieve dataverzameling met name gekeken naar de verschillende vormen waarin gemeenten het instrument inzetten en de mate waarin zij hierover gegevens registreren. Daarnaast is gekeken naar wat er bekend is over de toepassing van loonkostensubsidie door gemeenten.

Toepassing door gemeenten

Uit een studie van Divosa en Regioplan¹ bleek dat een zeer groot deel van alle gemeenten (87%) na de start van de WWB plannen heeft gemaakt om beleid rondom loonkostensubsidies te effectueren. Loonkostensubsidie is hiermee, evenals Work First (86%), een zeer populair re-integratie-instrument onder gemeenten. In 2006 had 96% van de gemeenten het beleid voor loonkostensubsidies ook daadwerkelijk doorgevoerd. Dit impliceert dat in 2006

---

¹ Divosa en Regioplan, 2006, *Aan de slag met het werkdeel*

bij 85% van alle gemeenten loonkostensubsidie één van de mogelijke re-integratie-instrumenten was. De populariteit van het instrument loonkostensubsidie onder gemeenten blijkt ook uit het aandeel van de uitgaven aan loonkostensubsidie bij de besteding van het werkbudget. In 2006 besteedden gemeenten gemiddelde 19% aan loonkostensubsidies of een combinatie van loonkosten- en scholingssubsidies¹. Kleinere gemeenten besteden een groter deel (22%) van hun budget aan subsidies terwijl middelgrote en grote gemeenten gemiddeld een iets kleiner (17%) deel van hun budget aan subsidies besteden.

Het CBS meldde begin 2008² dat er halverwege 2007 in totaal 225.100 cliënten in een re-integratietraject zaten. Bij 41.280 trajecten was sprake van een vorm van loonkostensubsidie. Dit komt neer op 18,3%. De grootste vier gemeenten nemen een groot deel van deze trajecten voor hun rekening. Dit is grotendeels te verklaren doordat de grote gemeenten absoluut gezien ook veel bijstandsgerechtigden hebben. Van alle bijstandsgerechtigden halverwege 2007 (289.500) woonde 30.5% in de vier grootste gemeenten. Voor de bijstandsgerechtigden in de G4 (88.340) werden 58.820 re-integratietrajecten ingezet. Dit komt neer op 26.1% van alle trajecten. Van de trajecten de G4 waren er 13.940 met loonkostensubsidie (23.7%).

Vorm van het instrument

Beleidsvrijheid in de uitvoering van de wetgeving was één van de achterliggende gedachten bij de invoering van de WWB. Dat gemeenten deze vrijheid hebben gekregen, is ook terug te zien in de diversiteit aan beleid dat gemeenten hanteren. Gemeenten gebruiken eigen terminologie en de voorwaarden waaronder loonkostensubsidies kunnen worden verstrekt aan werkgevers verschillen ook per gemeente. Dit leidt ertoe dat er verschillende verschijningsvormen van loonkostensubsidies zijn. In dit onderzoek kijken we naar drie dimensies, namelijk: duur van de subsidie, hoogte van de subsidie en de eventuele combinatie met scholing.

Duur van het instrument

De duur van het instrument is een belangrijk onderscheidend criterium. Binnen een langer traject krijgt de werkgever langer de kans de werknemer te leren kennen en een keus te maken. Een korter traject zal doorgaans goedkoper uitvallen voor de gemeente en leidt mogelijk sneller tot uitstroom. Aangezien de cliënt bij het aangaan van een loonkostensubsidietraject in dienst treedt bij een werkgever, wordt er vanaf de indiensttreding ook recht op een werkloosheidsuitkering opgebouwd. Bij langere trajecten (> zes maanden) betekent dit dat er een voorliggende voorziening ontstaat, namelijk WW, voor een cliënt die na afloop van de loonkostensubsidie niet in dienst kan blijven bij de werkgever. In de praktijk loopt de duur van het traject uiteen van drie maanden tot drie jaar. Trajecten van drie jaar komen overigens nauwelijks meer voor. Veelal gaat het hierbij om een staartje van de oude regelingen voor gesubsidieerde arbeid. Gelijk met de invoering van de WWB is deze vorm van werken afgeschaft. Gemeenten zijn sindsdien bezig met het afbouwen van de gesubsidieerde arbeid. In 2006 ging nog 32% van het werkbudget op oude regelingen voor gesubsidieerde arbeid zoals WIW en ID³.

---

¹ Divosa, 2007, *Verschil maken; drie jaar Wet werk en bijstand*

² Centraal Bureau voor de Statistiek, 2-01-2008, *Personen met een re-integratietraject*

³ Divosa, 2007, *Verschil maken; Drie jaar Wet werk en bijstand*

Hoogte van de subsidie

De hoogte van de loonkostensubsidie kan verschillen per cliënt. In de re-integratieverordeningen zijn twee vormen te vinden. De eerste vorm is ook de meest eenvoudige. Daarbij is een vastgesteld bedrag bepaald dat aan loonkostensubsidie toegekend kan worden. Dit bedrag is veelal gekoppeld aan de bepaalde tijdsperiode.

Voorbeeld eenvoudige voorwaarden

Het nieuwe stelsel van werkervaringsbanen en loonkostensubsidies

Naast de nieuwe Wsw/dienstbetrekkingen, Wsw begeleid werken en het vrijwilligerswerk komen er vier nieuwe instrumenten:

...

- *Opstapbanen. Die zijn bedoeld voor werkzoekende met reëel perspectief op korte termijn op uitstroom naar regulier werk. Het subsidieniveau varieert van € 7.500,- voor een jaar tot € 10.000,- per jaar voor een periode van twee jaar.*

Naast deze eenvoudige vorm zijn er voorbeelden van meer complexe subsidievoorwaarden te vinden in de re-integratieverordeningen. Hierbij kan het zo zijn dat naar mate het traject langer duurt, het aandeel dat de subsidie uitmaakt van de totale loonsom afneemt.

Voorbeeld complexe voorwaarden

4. Loonkostensubsidie wordt gedurende maximaal 1 jaar verstrekt per belanghebbende en is volgens de volgende systematiek opgebouwd:

- *Eerste drie maanden: maximaal 50% van de brutoloonkosten excl. werkgeverlasten, met een maximum van € 750,- per maand.*
- *Volgende 6 maanden: maximaal 25% van de brutoloonkosten excl. werkgeverlasten, met een maximum van € 375,- per maand.*
- *Volgende 3 maanden: maximaal 10% van de brutoloonkosten excl. werkgeverlasten, met een maximum van € 150,- per maand*

Veel gemeenten maken gebruik van subsidieplafonds om zichzelf in te dekken tegen te financiële risico's van een toestroom op de inzet van loonkostensubsidie voor trajecten. Op basis van dit subsidieplafond kunnen gemeenten cliënten de inzet van loonkostensubsidie weigeren, ondanks dat voor een andere cliënt in een vrijwel gelijke situatie wel loonkostensubsidie is toegekend aan de werkgever.

Scholing

Scholing kan de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen. Door loonkostensubsidietrajecten te combineren met scholing kan mogelijk beter ingespeeld worden op de factoren die uitval kunnen veroorzaken wat een bijdrage kan leveren aan het bereiken van duurzame uitstroom. Gemeenten zijn doorgaans terughoudend met het inzetten van scholing. Het bieden van een opleidingstraject is meestal een redelijk kostbare manier van re-integreren. Hierbij gaat het niet om de directe kosten voor de opleiding. Ook de kosten van de uitkering lopen door. Zo lang de cliënt scholing volgt, zal er geen uitstroom uit de uitkering optreden.

Langdurige scholing kan hierdoor in strijd zijn met het doel van het realiseren van uitstroom uit de uitkering. Gemeenten bieden vaak wel ondersteunende cursussen zoals sollicitatietrainingen aan. Deze hebben een kortere looptijd en zijn veelal relatief goedkoper doordat er meerdere cursussen tegelijk kunnen worden ingekocht.

De status die gemeenten aan scholing toekennen, verschilt per gemeenten. Sommige gemeenten zetten re-integratie-instrumenten achter elkaar in, terwijl andere verschillende instrumenten combineren tot één geïntegreerd re-integratietraject. Bij gemeenten die scholing als afzonderlijk re-integratie-instrument zien, is er sprake van een grotere status van het instrumenten dan bij gemeenten die scholing als ondersteuning zien bij bijvoorbeeld een traject met loonkostensubsidie of stage.

Doelgroepenbeleid

Veel gemeenten maken met betrekking tot loonkostensubsidies onderscheid tussen de verschillende doelgroepen die onder de WWB vallen. De inzet van loonkostensubsidies is veelal beperkt tot bijstandsgerechtigden. Dit betekent dat er voor Nuggers en ANW'ers geen loonkostensubsidie kan worden ingezet¹. Gemeenten hebben hier vooral voor gekozen omdat loonkostensubsidies relatief duur zijn in vergelijking met andere trajecten. Uitstroom van een Nuggers/ANW'er leidt voor de gemeente niet tot een besparing op de uitkeringslasten, waardoor er voor de gemeente geen financiële baten verbonden zijn aan de re-integratie van Nuggers. Alleen vanuit het oogpunt van preventie zou het toekennen van loonkostensubsidie een reële optie zijn voor gemeenten.

Voorbeeld beperking loonkostensubsidie tot doelgroep bijstandsgerechtigden

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

- a. *Uitkeringsgerechtigden: personen met een uitkering ingevolge de Wet Werk en Bijstand, de IOAW of de IOAZ;*
- b. *ANW'ers: personen met een uitkering volgens de Algemene nabestaandenwet die ingeschreven zijn bij het Centrum voor Werk en Inkomen;*
- c. *Nuggers: personen bedoeld in de WWB, artikel 6 onder a.*

...

Artikel 13 Loonkostensubsidies gericht op re-integratie

1. *Het college kan subsidie verstrekken aan werkgevers die met een personen bedoeld in artikel 1, lid a, een arbeidsovereenkomst sluiten gericht op arbeidsinschakeling.*

Jongeren

Een groep die in dit verband interessant is, zijn de jongeren. Jongeren krijgen niet snel een bijstandsuitkering toegekend. Zij worden geacht te kunnen werken of terug naar school te gaan. Een deel van de jongeren woont nog thuis en komt als gevolg daarvan niet in aanmerking voor een uitkering. Indien zij zich inschrijven bij het CWI, worden zij ingedeeld als Nigger. Indien de situatie van werkloosheid voor deze jongeren voortduurt, is de kans reëel dat zij wel in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering, bijvoorbeeld op het moment dat zij uit huis gaan of wanneer zij buiten de categorie jongeren vallen vanwege de stijgende leeftijd. Een aantal gemeenten biedt deze groep daarom wel mogelijkheden tot een traject met loonkostensubsidie.

¹ De quickscan bevestigt dit beeld. Zie voor meer informatie paragraaf 2.3

Voorbeeld specifieke aandacht voor jongeren

...

Artikel 14 Jongeren van 16 tot 27 jaar

1. *Bij de ondersteuning van arbeidsinschakeling van werkzoekende jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar zal de kortste weg naar betaalde arbeid worden gevolgd.*
2. *Bij de ondersteuning van arbeidsinschakeling van werkzoekende jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar zonder een startkwalificatie legt het College alsnog de plicht op deze te behalen.*
3. *Belanghebbenden in de leeftijd van 16 tot 27 jaar zonder uitkering krijgen dezelfde ondersteuning als uitkeringsgerechtigden en zullen niet behandeld worden als niet-uitkeringsgerechtigden, zoals omschreven in artikel 17 van deze verordening*

Streven naar resultaat

Duurzame uitstroom uit de uitkering en een stevige positie op de arbeidsmarkt zijn ideale uitkomsten van een re-integratietraject. Door hier naar te streven, is de kans kleiner dat een uitkeringsgerechtigde nog terugkeert in de SUWI-keten. Gemeenten hebben echter de prikkel bijstandsgerechtigden zo snel mogelijk naar de arbeidsmarkt te helpen en uitstroom uit de uitkering te stimuleren. Duurzaamheid is hierbij niet altijd het belangrijkste succescriterium. Eerder is reeds gesproken over de opbouw van WW-rechten bij de toepassing van loonkostensubsidies. Na een contract van een half jaar, bestaat er recht op een WW-uitkering. Dit kan voor gemeenten een prikkel zijn om cliënten door middel van loonkosten-subsidie een half jaar te laten werken en vervolgens over te dragen aan het UWV. Sprake van duurzame uitstroom is er dan niet.

In 2006 heeft SEO Economisch Onderzoek de doorstroom tussen WW, bijstand en werk bekeken. Zij concluderen dat uitgestroomde cliënten die herinstromen in de SUWI-keten een grote kans hebben om in te stromen op de plek vanwaar ze eerder uitgestroomd zijn. Uitgestroomde bijstandsgerechtigden die opnieuw instromen in de SUWI-keten hebben een kans van 50% om opnieuw bijstandgerechtigde te worden¹.

Uitstroom vanuit de bijstand kan uitstroom naar werk, naar inactiviteit of naar gesubsidieerd werk zijn. De verschillende soorten uitstroom hebben ook verschillende kansen op herinstroom. Van de bijstandsgerechtigden die naar werk zijn uitgestroomd is de kans 39% dat zij bij herinstroom opnieuw bijstandgerechtigde worden². De kans om bij herinstroom in de WW te stromen is even groot. Het is voor bijstandsgerechtigden blijkbaar lastig voldoende werkervaring op te doen om voor een WW-uitkering in aanmerking te komen.

Wanneer er sprake is van uitstroom naar gesubsidieerde arbeid³, is de kans groter (62%) dat de herinstromers als WW'ers terugkomen in de SUWI-keten.

¹ De herinstromende ex-bijstandsgerechtigden hebben 14% om als Nugger te herinstromen en 36% kans om in de WW te herinstromen.

² 22% van de herinstromers die naar werk waren uitgestroomd, komt als Nugger terug in de SUWI-keten.

³ Onder gesubsidieerde arbeid verstaat SEO in hun onderzoek ook de oude WIW- en ID-regeling en de Wsw. Hierin ligt een groot deel van de verklaring van het hogere percentage.

Het is onduidelijk in hoeverre gemeenten duurzame uitstroom voor hun cliënten nastreven. Er wordt wel een uniforme succesmaat gehanteerd: Er is sprake van een succesvolle uitstroom wanneer de cliënt een half jaar nadat het instrument is afgelopen nog altijd zelfstandig op de arbeidsmarkt functioneert. Over wat zelfstandig inhoudt, verschillen de gemeenten echter van mening. De ene gemeente schaaft uitplaatsing van een klant met een ondersteuning van bijvoorbeeld 30% loonkostensubsidie onder uitstroom, terwijl een andere uitstroom alleen noteert bij volledige afwezigheid van ondersteunende subsidie. Dit heeft ook zijn weerslag op de wijze waarop gemeenten het resultaat registreren.

Registratie van gegevens

Omdat de inzet van loonkostensubsidie tot directe kosten voor de gemeente leidt, zijn gemeenten, eerder dan bij werken met behoud van uitkering, geneigd hierover uitgebreide registraties bij te houden. Bovendien zijn re-integratietrajecten in combinatie met loonkostensubsidie onderdeel van de Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Gemeenten zijn hierdoor verplicht bij te houden voor hoeveel cliënten loonkostensubsidie is ingezet.

Uit de gesprekken met de gemeenten in de verkenning is naar voren gekomen dat zij ook de duur van het instrument en de kosten die daarmee gemoeid zijn over het algemeen goed registreren. Gemeenten kunnen zien wanneer de trajecten zijn gestart en wanneer deze zijn geëindigd. Tevens is het bedrag dat aan subsidie dat is toegekend aan de werkgevers bekend bij de gemeenten. Doorgaans is dit een totaalbedrag voor de gehele subsidieperiode. Het aantal personen waarbij scholing is ingezet, wordt doorgaans centraal bijgehouden. Vaak is het ook mogelijk de scholingsinzet per instrument te achterhalen. Meestal is niet aangegeven of het kortdurende of langdurende scholing is en wat de aard van de scholing is.

Over afzonderlijke instrumenten leggen gemeenten vaak wel gestandaardiseerde informatie vast. Lastiger is het wanneer er een koppeling tussen de verschillende instrumenten gemaakt dient te worden. Veelal is er weinig bekend over de achtergrondkenmerken van cliënten die bepaalde re-integratie-instrumenten hebben ontvangen. Juist de informatie op cliëntniveau is niet altijd voorhanden. Hierdoor is het in het onderzoek lastig om vergaande uitsplitsingen naar cliënttype en instrument te vragen.

2.2 Gehanteerde definities

Op basis van het vooronderzoek zijn definities vastgesteld, die bij de dataverzameling zijn gehanteerd. De definities zijn aan de ene kant tot stand gekomen vanuit de in de praktijk voorkomende vormen van het instrument loonkostensubsidie. Aan de andere kant zijn de definities aangepast aan de bij gemeenten beschikbare informatie over de inzet van het instrument.

Loonkostensubsidie

Het instrument loonkostensubsidie is in dit onderzoek gedefinieerd als: *Het bieden van een vergoeding aan een werkgever met als doel de (toekomstige) werkgever te stimuleren een (potentiële) bijstandcliënt een dienstverband aan te bieden.* Deze definitie is gekozen om ruimte te bieden aan gemeenten die loonkostensubsidie aan andere partijen dan bijstandsgerechtigden aanbieden, bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van preventie.

Duur van het instrument

In de praktijk zijn zeer uiteenlopende lengtes van subsidietrajecten gevonden, namelijk van 3 maanden tot 3 jaar. In de praktijk komen de extremen echter maar beperkt voor. Daarom is ervoor gekozen bij de definitie van duur van het instrument de meer gangbare lengtes als uitgangspunt te nemen. Voor het onderzoek is de duur van het instrument ingedeeld in drie lengtes:

- Trajecten met een subsidieduur tot en met 6 maanden
- Trajecten met een subsidieduur langer dan 6 maanden tot 1 jaar
- Trajecten met een subsidieduur langer dan 1 jaar.

Hoogte van de subsidie

Doordat de lengte van trajecten verschillen en veel gemeenten een totaalbedrag per traject hanteren, is het vergelijken van de hoogte van de subsidies lastig. We hebben er daarom voor gekozen te kiezen voor een eenduidige maatstaf voor de hoogte van de subsidie die gemeenten aan werkgevers toekennen, namelijk: *het gemiddelde bedrag per maand*.

Scholing

Wat gemeenten verstaan onder scholing is zeer divers. Wat gemeenten over scholing registreren is ook niet uniform. Omdat voor dit onderzoek meer relevant is of gemeenten scholing aanbieden in combinatie met loonkostensubsidie in plaats van in welke vorm ze deze scholing aanbieden, is ervoor gekozen gemeenten zelf invulling te laten geven aan de definitie van scholing. Dit onderzoek richt zich puur op de vraag of de inzet van loonkostensubsidie gepaard gaat met enige vorm van scholing.

Resultaat

Het vaststellen van duurzaamheid is geen afzonderlijke doelstelling in dit onderzoek. In dit onderzoek is succes: het hebben (al dan niet fulltime, al dan niet met behoud van een gedeeltelijke uitkering) van betaald werk na afloop van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie. Een implicatie van de in dit onderzoek gehanteerde succesmaat is dat de uitkomst van de vragenlijst een kleine overschatting met zich meebrengt. Immers registreren sommige gemeenten werk met een gedeeltelijke loonkostensubsidie als uitstroom. Het gaat hierbij om kleine aantallen, toch is het goed deze nuancering in gedachten te houden.

2.3 Quickscan

In deze paragraaf staan de uitkomsten van beide vragenlijsten centraal. Achtereenvolgens gaat deze paragraaf in op de toepassing van het instrument loonkostensubsidies door gemeenten, de vorm waarin het instrument wordt toegepast en de resultaten die gemeenten met de inzet van loonkostensubsidies behalen. De tabellen hebben alleen betrekking op bijstandsgerechtigden. Reden hiervoor is dat slechts enkele gemeenten bij de eerste vragenlijst gegevens konden verstrekken over de re-integratie van Nuggers/ANW'ers. Voor zover er wel informatie voorhanden was, bleek er geen loonkostensubsidies ingezet te worden voor Nuggers/ANW'ers.

Toepassing van loonkostensubsidies door gemeenten

Ondanks dat een grote meerderheid van de gemeenten loonkostensubsidies als mogelijk re-integratie-instrument hanteert, wordt het instrument voor slechts een klein gedeelte van de bijstandsgerechtigden ingezet. Op 1 januari 2007 zat bij viervijfde van de gemeenten minder dan 10% van de bijstandsgerechtigden in een traject met loonkostensubsidie (zie tabel 2.1). Bij 15% van de gemeenten liep er op dat moment geen enkel loonkostensubsidietraject.

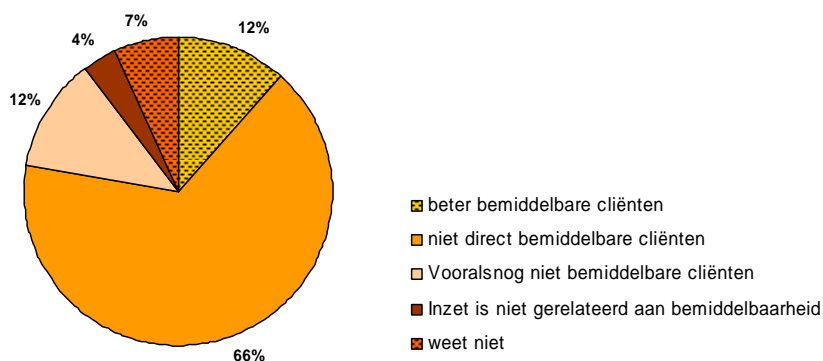
Tabel 2.1 Toepassing van loonkostensubsidie door gemeenten

Aandeel bijstandsgerechtigden in traject met loonkostensubsidie	2007	2008
	(n=94)	(n=91)
Geen van de bijstandsccliënten zat op 1 januari in een traject met loonkostensubsidie	15%	9%
Minder dan 10%	65%	63%
10% tot en met 25%	17%	20%
26% tot en met 50%	1%	7%
51% tot en met 75%	-	1%
Meer dan 75%	-	-
Weet niet	2%	-
Totaal	100%	100%

Een jaar later is het aandeel gemeenten zonder trajecten met loonkostensubsidie gedaald naar 9%. Het aandeel gemeenten dat voor minder dan 10% van de bijstandsgerechtigden in de gemeenten loonkostensubsidie inzet is begin 2008 gedaald naar 72%. Het lijkt er dus op dat loonkostensubsidies steeds vaker worden ingezet door gemeenten bij de re-integratie van cliënten.

Met name niet direct bemiddelbare cliënten lijken te profiteren van de inzet van loonkostensubsidies. Ongeveer tweederde van de gemeenten zet trajecten met loonkostensubsidie voornamelijk in voor bijstandsgerechtigden met enige afstand tot de arbeidsmarkt (zie figuur 2.1). Zij hebben net die extra stimulans nodig om het gat tussen de uitkering en participatie op de arbeidsmarkt te kunnen overbruggen. Desondanks zijn direct bemiddelbare cliënten bij 12% van de gemeenten de voornaamste ontvangers van de loonkostensubsidies. Eenzelfde deel van de gemeenten gebruikt loonkostensubsidies juist voor de groep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt.

Figuur 2.1 Inzet van loonkostensubsidie naar afstand tot de arbeidsmarkt

Naast bijstandsccliënten zijn er ook andere groepen waarvoor loonkostensubsidies worden ingezet, teneinde hen te re-integreren. Bijna de helft (46%) van de gemeenten past het instrument ook voor andere groepen dan bijstandsgerechtigden toe. Voor een groot deel gaat het hierbij om het nog zittende bestand vanuit de oude regelingen voor gesubsidieerde arbeid (ID'ers (30%) en WIW-ers (20%)). Maar ook potentiële bijstandsccliënten worden genoemd (13%) door gemeenten. Hierbij kan gedacht worden aan Nuggers, jongeren en inburgeraars¹. Overigens maakt het aantal trajecten aan niet-bijstandsgerechtigden maar een klein deel van het totale aantal loonkostensubsidietrajecten uit. Van de gemeenten die voor niet-bijstandsgerechtigden loonkostensubsidie inzetten, geeft 84% aan dat minder dan 10% van de deelnemers aan trajecten bij de start van het traject geen bijstandsuitkering heeft.

Verschillen tussen grootteklassen

Bij nadere analyse van de toepassing van loonkostensubsidie door gemeenten komen een aantal verschillen tussen de grootteklassen naar voren. Het eerste verschil is dat kleinere gemeente vaker helemaal geen loonkostensubsidie inzetten bij de re-integratie van cliënten. De toename in het aantal loonkostensubsidietrajecten in 2007 verandert dit beeld niet. Bij alle gemeenteklassen doet zich een stijging voor, waardoor de kleinere gemeenten nog altijd minder loonkostensubsidie aan cliënten toekennen aan werkgevers ter re-integratie van bijstandsgerechtigden.

De kleinere gemeenten die wel loonkostensubsidietrajecten hebben ingezet in 2007, hebben deze relatief vaker ingezet voor direct bemiddelbare cliënten. Grotere gemeenten zetten vaker dan kleinere gemeenten loonkostensubsidie in voor deelnemers van de oude ID- en WIW-regelingen.

Vorm waarin gemeenten loonkostensubsidies toepassen

De vorm waarin gemeenten loonkostensubsidietrajecten inzetten, kan verschillen. Zoals gezegd, heeft het onderzoek zich op drie elementen gericht, namelijk: de duur van het instrument, de hoogte van de subsidie en combinatie met scholing.

Duur van het instrument

Trajecten met een looptijd van langer dan 6 maanden tot en met 1 jaar worden het vaakst door gemeenten aangeboden. Bij bijna een derde van de gemeenten wordt deze subsidieduur in meer dan 75% van de gevallen toegepast (zie tabel 2.2).

Tabel 2.2 Duur van het instrument

Aandeel	Tot en met 6 maanden	> 6 maand tot en met 1 jaar	Langer dan 1 jaar
0 tot en met 10%	48%	22%	59%
11 tot en met 25%	18%	8%	6%
26 tot en met 50%	13%	20%	9%
51 tot en met 75%	6%	19%	11%
Meer dan 75%	16%	31%	15%
Totaal (n=94)	100%	100%	100%

¹ Jongeren en Inburgeraars maken veelal ook deel uit van de groep Nuggers. Omdat gemeenten vaak specifiek beleid voor deze doelgroepen hebben, zien gemeenten deze doelgroepen ook vaak als verschillende groepen.

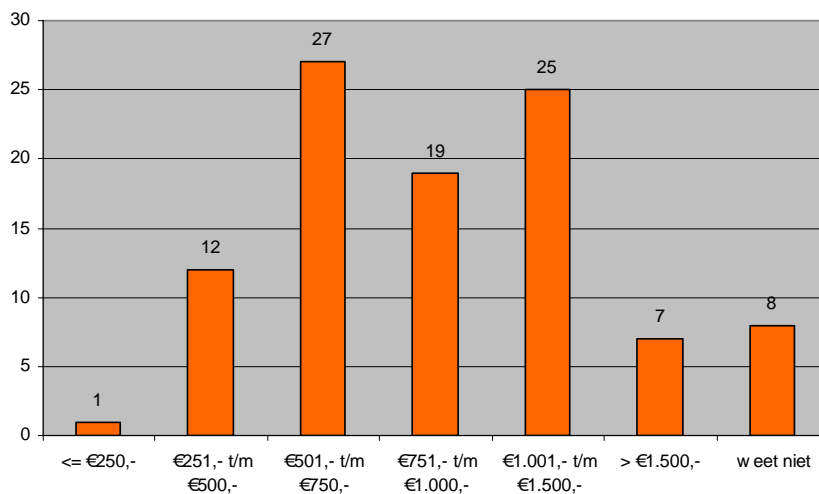
Trajecten tot en met 6 maanden en trajecten van langer dan een jaar zijn, zoals verwacht, minder populair. Bij trajecten langer dan een jaar lijkt een redelijke tegenstelling te zijn tussen gemeenten die niet of nauwelijks trajecten van deze duur aanbieden en gemeenten die dat wel doen. De antwoorden van de respondenten liggen namelijk sterker bij de extremen, terwijl bij de korte trajecten de spreiding over de verschillende mate van toepassing meer gelijkmatig is.

Kleinere gemeenten zetten relatief vaker korte trajecten in, terwijl grote gemeenten juist vaker lange trajecten inzetten. Middellange gemeenten hebben de sterkste voorkeur voor middellange subsidieduren. Mogelijk dat hier een verband is met het werkbudget dat gemeenten ontvangen voor de re-integratie van de cliënten.

Hoogte van de subsidie

De hoogte van het maandelijkse subsidiebedrag loopt uiteen van minder dan €250,- per maand tot meer dan €1.500,-. De meeste gemeenten bevinden zich echter tussen de €500,- en €1.000,- per maand (71%; zie figuur 2.2). Nadere analyse laat geen verband zien tussen gemeentegrootte en de hoogte van het maandelijkse subsidiebedrag.

Figuur 2.2 Hoogte van de subsidie (gemiddeld maandbedrag %)

Ook is er geen verband gevonden tussen de hoogte van het maandelijkse subsidiebedrag en de lengte van het loonkostensubsidietrajecten. Dit doet vermoeden dat gemeenten in de praktijk geen vaste bedragen hanteren voor bepaalde trajectlengtes. Dit vermoeden wordt bevestigd door de antwoorden van respondenten op de vraag of er verschillen in hoogte van het maandbedrag zijn bij verschillende trajectlengtes. Een aantal gemeenten geeft daarbij aan dat er bij langere hogere maandbedragen worden toegekend. Andere zeggen juist het tegenovergestelde. Het overwegende beeld is echter dat de bepaling van het subsidiebedrag min of meer maatwerk is. Afhankelijk van de loonkosten, de duur van het traject, de afstand tot de arbeidsmarkt en doelgroep waartoe de cliënt behoort, stelt de gemeenten het bedrag in overleg met de werkgever vast.

Aanbod van scholing

In de praktijk komt scholing in combinatie met een loonkostensubsidie beperkt voor (zie tabel 2.3). Ongeveer een vijfde van de gemeenten combineert loonkostensubsidietrajecten niet met een vorm van scholing. De rest van de gemeenten combineert wel loonkostensubsidies met een vorm van scholing. Dit gebeurt echter niet standaard bij alle trajecten. Slecht één op de twintig gemeenten biedt meer dan 75% van de cliënten in een loonkostensubsidietraject een vorm van scholing aan.

Tabel 2.3 Combinatie van loonkostensubsidie met een vorm van scholing

Aandeel	% (n=88)
Er wordt geen scholing ingezet in combinatie met loonkostensubsidie	20%
Minder dan 10%	31%
10% tot en met 25%	21%
26% tot en met 50%	8%
51% tot en met 75%	7%
Meer dan 75%	5%
Weet niet	8%
Totaal	100%

Succes van de toepassing van loonkostensubsidie

Succesvolle uitstroom is in dit onderzoek gedefinieerd als het hebben van betaald werk na afloop van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie. De mate waarin gemeenten succes boeken met de toepassing van loonkostensubsidie wordt door de gemeenten divers beoordeeld. Ongeveer een kwart van de gemeenten is zeer positief. Meer dan 75% van de trajecten met loonkostensubsidie eindigt met succes. Slechts één procent van de gemeenten bereikt geen succes met de inzet van loonkostensubsidie.

Tabel 2.4 Mate van succes

Mate	% (n=90)
Geen van de trajecten heeft tot werk geleid	1%
Minder dan 10%	17%
10% tot en met 25%	14%
26% tot en met 50%	16%
51% tot en met 75%	14%
Meer dan 75%	26%
Nvt, geen van de trajecten met loonkostensubsidie is reeds afgerond	5%
Weet niet	8%
Totaal	100%

In paragraaf 2.2 is aangegeven dat het succes mogelijk aan de positieve kant uit zou vallen vanwege de gehanteerde definitie. Om zicht te krijgen op de mate waarin er sprake is van een overschatting, is in de vragenlijst ook gevraagd naar het deel van de bijstandsgerechtigden dat bij de start van het loonkostensubsidietraject uit de uitkering is gestroomd. Bij ongeveer de helft van de gemeenten is er niet of nauwelijks sprake van dat de inzet van loonkostensubsidie direct leidt tot uitstroom (zie tabel 2.5).

Tabel 2.5 Aandeel bijstandgerechtigden waarbij de uitkering is beëindigd aan de start van het loonkostensubsidietraject

Aandeel	% (n=66)
Nvt, bij geen van de cliënten is de uitkering beëindigd	4%
Minder dan 10%	46%
10% tot en met 25%	17%
26% tot en met 50%	6%
51% tot en met 75%	3%
Meer dan 75%	18%
De gemeenten heeft in 2007 geen loonkostensubsidie ingezet voor bijstandsgerechtigden	5%
Weet niet	1%
Totaal	100%

De overschatting van het succes lijkt mee te vallen. Desondanks is er een aanzienlijke groep van gemeenten (18%) waarbij meer dan 75% van de bijstandsgerechtigden uitstroomt op het moment dat er een traject met loonkostensubsidie wordt gestart.

Succesvolle vormcombinaties

Één van de vragen die in dit onderzoek zijn gesteld, is de vraag of bepaalde vormen van de toepassing van loonkostensubsidie succesvoller zijn dan andere vormen. De onderzoeksuitkomsten geven hier geen indicatie van. Er is zowel voor de lengte van het traject als het al dan niet bieden van scholing geen eenduidig effect gevonden op het succes van de trajecten. Gemeenten zelf zijn verdeeld over de vraag of scholing de kans op een succesvolle afronding van een loonkostensubsidietraject vergroot. Ongeveer de helft van de gemeenten weet geen antwoord te geven op deze vraag. De andere helft ziet over het geheel genomen niet dat het combineren van loonkostensubsidie met scholing tot betere resultaten leidt.

Beleidswijzigingen

De WWB is nu ruim vier jaar geleden van start gegaan. Gemeenten hebben aan de start plannen gemaakt voor de uitvoering van de wet. Een deel van de gemeenten heeft inmiddels hun re-integratieverordeningen en uitvoeringsbesluit aangepast. Andere gemeenten zullen dat waarschijnlijk op korte termijn ook doen. Om zicht te krijgen op de wijzigingen die gemeenten aanbrengen in hun beleid is hier in de vragenlijst aandacht aan besteed.

In het afgelopen jaar heeft ongeveer een derde (32%) van de gemeenten het beleid rondom loonkosten aangepast. De doorgevoerde wijzigingen hebben betrekking op de voorwaarden, de hoogte van subsidiebedragen en de mogelijkheden om loonkostensubsidies te combineren met andere re-integratie-instrumenten. Veelal betekenen de wijzigingen een versoepeling van de voorwaarden en een uitbreiding van de mogelijkheden. Ervan uitgaande dat andere gemeenten hun beleid op een vergelijkbare manier zullen gaan aanpassen, is het reëel te verwachten dat de toename in de toepassing van loonkostensubsidie in het afgelopen jaar zich verder door zal zetten. Zicht op de daadwerkelijke effectiviteit van loonkostensubsidies en succesbevorderende factoren is hierbij wenselijk. Zicht hierop ontbreekt op dit moment nog.

3 Werken met behoud van uitkering

Gemeenten verlangen in toenemende mate dat bijstandsccliënten een tegenprestatie voor hun uitkering verrichten. Indien bemiddeling naar de arbeidsmarkt niet direct lukt, kunnen loonkostensubsidies werkgevers stimuleren een cliënt bij hen ervaring op te laten doen. Het is echter ook mogelijk om cliënten met behoud van hun uitkering een tijd te laten werken bij een werkgever of in een gesimuleerde werkomgeving.

Dit hoofdstuk gaat over werken met behoud van uitkering. Allereerst staan we stil bij de wijze waarop gemeenten dit registreren. Daarna komen de verschillende verschijningsvormen aan de orde. Werken met behoud van uitkering wordt vaak in één adem genoemd met Work First. Hoewel dat niet altijd terecht is, rechtvaardigen de overeenkomsten behandeling in een afzonderlijke paragraaf van dit hoofdstuk. De bevindingen uit de enquête staan vervolgens centraal in de vierde paragraaf.

3.1 Registratie

Gemeenten houden lang niet altijd gecentraliseerde gegevens bij over werken met behoud van uitkering. De oorzaak schuilt in een aantal belangrijke verschillen met loonkostensubsidies. Ten eerste is er ten aanzien van werken met behoud van uitkering, in tegenstelling tot loonkostensubsidies, geen registratieplicht vanuit de Rijksoverheid. Een tweede verschil is dat er aan de inzet van het instrument voor de gemeente geen extra kosten zijn verbonden. Anders dan bij loonkostensubsidies is er daarom geen financieel overzicht. Ook is er een minder harde noodzaak hierover centraal gedetailleerde gegevens te bewaren.

Daar komt nog bij dat werken met behoud van uitkering in de praktijk vele verschijningsvormen kent. Stages en proefplaatsen vallen eronder, maar in veel gevallen ook Work First. Andere gemeenten kennen participatieplaatsen (voorheen ook wel terugkeerbanen), opstapbanen, vangnetbanen, vrijwillige arbeid en werkervaringsplaatsen. Gemeenten scharen al deze vormen niet altijd onder één categorie en registreren dat dan ook niet als zodanig.

Meer in het algemeen bleek in het vooronderzoek dat gemeenten lang niet altijd bijhouden welk deel van de cliënten een tegenprestatie levert voor zijn/haar uitkering, en met welk resultaat. Informatie daarover is wel decentraal aanwezig bij de klantmanagers. De gedachte is dat re-integratie maatwerk is, en de klantmanager vanuit zijn expertise het beste zicht heeft op het nut van instrumenten in individuele gevallen. Om de klantmanagers verder te prikkelen worden zij afgerekend op de bereikte uitstroom in de eigen *caseload* (gerelateerd aan afstand tot de arbeidsmarkt). Het is aan de klantmanager te beslissen of het laten opdoen van werkervaring in het belang is van een cliënt.

Blijkbaar wordt niet in alle gemeenten de beleidsmatige behoefte gevoeld overstijgende informatie te verzamelen over welk type instrument in welke gevallen daadwerkelijk tot resultaat leidt. Dit zou niettemin belangrijke input voor beleid kunnen zijn.

3.2 Verschijningsvormen

Onder de schijnbaar eenduidige term werken met behoud van uitkering gaat in de praktijk een grote diversiteit aan lokale varianten en terminologieën schuil. Niet alleen de terminologie verschilt per gemeente, maar ook de inhoud van de instrumenten. De gemene deler is telkens dat gemeenten in ruil voor een uitkering van cliënten een tegenprestatie verwachten in de vorm van werkactiviteiten. De organisatie van het werk verschilt per gemeente.

In dit onderzoek is werken met behoud van uitkering gedefinieerd als een re-integratie-instrument waarbij bijstandsccliënten onbetaalde werkzaamheden uitvoeren om zo (door het opdoen van arbeidsritme, werkervaring, etc.) de afstand tot de arbeidsmarkt te verkorten. Het belangrijkste onderscheid binnen alle verschijningsvormen is of de werkzaamheden bij een reguliere werkgever plaatsvinden of in een gesimuleerde werkomgeving. Dit leidt tot de volgende twee hoofdtypen:

- **Werkactiviteiten bij een reguliere werkgever:** Hiervan is sprake wanneer een cliënt, meestal gedurende een afgebakende periode, bij een reguliere werkgever onbetaalde werkzaamheden verricht met als doel kennis te maken met de werkomgeving en werkzaamheden en/of de werkgever de mogelijkheid te bieden kennis te maken met de werknemer en diens capaciteiten en vaardigheden. Veelal gaat het om stages en proefplaatsingen.
- **Werkactiviteiten in een gesimuleerde werkomgeving:** De cliënt verricht onbetaalde werkzaamheden in een beschermde werkomgeving met als doel het aanleren van arbeidsritme.

3.3 Work First

Work First is een concrete op werk gerichte aanpak ten behoeve van bijstandsccliënten, waarbij verplichte deelname aan werkactiviteiten centraal staat. Onder de beleidsvrijheid van de WWB is in korte tijd een grote diversiteit aan lokale varianten ontstaan. Om enkele verschillen te noemen: Soms is sprake van loon, in andere gevallen werken cliënten met behoud van uitkering. De werkzaamheden kunnen zowel plaatsvinden op de reguliere arbeidsmarkt als in een beschermde werkomgeving. Ook de uitvoerder (sociale werkvoorziening of re-integratiebedrijf), de trajectlengte en de doelgroep kunnen per gemeente verschillen.

Inmiddels heeft de grote meerderheid van de Nederlandse gemeenten (80%) een lokale aanpak. Gemeenten willen graag weten of dit, doorgaans als ingrijpend ervaren, instrument meerwaarde heeft. Daarnaast zijn aan het uitvoerende SW- of re-integratiebedrijf kosten verbonden. De gemeente wil weten hoe deze bedrijven presteren. Vanwege de directe financiële component voelen gemeenten zich genooddaakt te monitoren. Over Work First is per gemeente op centraal niveau doorgaans het nodige bekend over duur, gebruik, doelgroep en resultaat. Omdat voor Work First geen blauwdruk bestaat, zijn de lokale varianten onderling niet altijd goed vergelijkbaar.

In de typologie uit paragraaf 3.2 komt Work First niet terug. De reden daarvan is dat bij Work First vaak, maar lang niet altijd sprake is van werken met behoud van uitkering.

In ongeveer een kwart van de Work First varianten wordt verloond, en dus niet gewerkt met behoud van uitkering. In dat geval neemt het uitvoerende RIB de werknemer in dienst. Wanneer cliënten wel werken met behoud van uitkering, vinden de werkzaamheden bovendien niet altijd plaats in een gesimuleerde werkomgeving.

In het kader van dit onderzoek zijn drie hoofdvarianten onderscheiden:

- 1 De cliënt werkt met behoud van uitkering in een gesimuleerde werkomgeving.
- 2 Het uitvoerende RIB bemiddelt de cliënt direct naar een (onbetaalde) stageplaats bij een reguliere werkgever. Dit is de stagevariant, waaraan geen 'loods' te pas komt.
- 3 Het RIB (of in enkele gevallen de gemeente) neemt de cliënt in dienst, doorgaans tegen minimumloon. De gemeente registreert dit als uitstroom, terwijl de feitelijke bemiddeling in feite dan nog moet beginnen.

Binnen afzonderlijke gemeenten komen vaak combinaties van deze drie varianten voor. Het is daarbij goed mogelijk dat één persoon eerst gaat werken in een beschermde werkomgeving, voordat hij (eveneens als onderdeel van Work First) naar een stageplaats bij een reguliere werkgever wordt gestuurd.

Work First loopt dus dwars door de indeling die hiervoor is geschetst. Immers kan Work First plaatsvinden in een beschermde werkomgeving, maar ook stages kunnen onderdeel van de aanpak zijn en zelfs werken met loonkostensubsidie. Om Work First te kunnen plaatsen binnen het geschetste kader van loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering is het noodzakelijk uiteen te rafelen wat een specifieke gemeentelijke aanpak behelst (vooral wat betreft verloning en werkomgeving) en voor welke groep.

3.4 Quickscan

Toepassing

Werken met behoud van uitkering komt in negen op de tien gemeenten voor (89%). De daadwerkelijke toepassing is daarentegen bescheiden: een minderheid van de bijstandsccliënten werkt met behoud van zijn uitkering. In de loop van 2007 is daarin weinig verandering opgetreden. Zo steeg het percentage gemeenten, dat minder dan 10% van de cliënten liet werken met behoud van uitkering, van 71% naar 72%. De toepassing van werken met behoud van uitkering is vergelijkbaar met de inzet van loonkostensubsidies.

Tabel 3.1 Aandeel bijstandcliënten in een traject met werken met behoud van uitkering

Aandeel	2007	2008
Geen van de cliënten zal op 1 januari in een traject met werken met behoud van uitkering	15%	9%
Minder dan 10%	56%	63%
10% tot en met 25%	21%	24%
26% tot en met 50%	5%	1%
51% tot en met 75%	-	2%
Meer dan 75%	-	-
Weet niet	3%	2%
Totaal (n=89)	100%	100%

Werken met behoud van uitkering is in 2007 met name ingezet voor de minder bemiddelbare groepen. Dit hangt samen met het doel van het instrument, doorgaans het opdoen van werknemersvaardigheden. Juist dit is iets wat veel kansrijke cliënten nog bezitten. Voor de moeilijker groepen wordt het wennen aan een werkomgeving, arbeidsritme etc. nuttiger geacht. Waar gemeenten Work First toch inzetten voor kansrijke groepen, is dat vaker ingegeven vanuit de 'afschrikkende werking' van het instrument: onbetaald werk als prikkel om de deelnemer te prikkelen zelf op zoek te gaan naar werk.

Tabel 3.2 Inzet werken met behoud van uitkering naar afstand tot de arbeidsmarkt

	%(n=89)
Vooraf voor beter bemiddelbare cliënten (fase 1)	7%
Vooraf niet direct bemiddelbare cliënten (fase 2,3)	41%
Vooraf voor (vooralsnog) niet bemiddelbare cliënten (fase 4)	28%
Inzet is niet gerelateerd aan bemiddelbaarheid	9%
Nvt. Niet ingezet voor bijstandsccliënten	9%
Weet niet	5%
Totaal	100%

Trajecten waarbij cliënten werken met behoud van uitkering, duren doorgaans niet langer dan zes maanden. Bij 30% van de gemeenten heeft meer dan driekwart van de trajecten een looptijd tot en met drie maanden (zie tabel 3.3). Ook de trajecten met een looptijd van drie tot en met zes maanden zijn populair onder gemeenten.

Tabel 3.3 Duur van het instrument

Aandeel	t/m 3 maanden	> 3 t/m 6 maanden	> 6 maand t/m 1 jaar	Langer dan 1 jaar
0 tot en met 10%	39%	26%	50%	81%
11 tot en met 25%	7%	24%	10%	6%
26 tot en met 50%	13%	21%	18%	4%
51 tot en met 75%	11%	12%	10%	0%
Meer dan 75%	30%	17%	12%	9%
Totaal (n=87)	100%	100%	100%	100%

Trajecten die langer dan één jaar duren, komen zeer weinig voor. Bij ruim vier vijfde van de gemeenten komt trajecten met deze lengte niet of nauwelijks voor. Toch is bij 9% van de gemeenten de duur van meer dan 75% van alle werken met behoud van uitkering trajecten langer dan één jaar. Dit roept de vraag op in hoeverre trajecten van die lengte succesvol zijn en voor welke doelgroep deze met name worden ingezet. Een nadere analyse laat zien dat langere trajecten doorgaans voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet.

Succes

Voor beleidsdoeleinden is het nuttig te weten hoe succesvol werken met behoud van uitkering is. Gemeenten zijn over deze vraag sterk verdeeld. Meer dan de helft van de gemeenten schat dat minder dan een kwart van de trajecten heeft geleid tot werk. Daar staat tegenover dat één op de vijf gemeenten denkt dat werken met behoud van uitkering in meer dan de helft van de gevallen succesvol is.

Ten aanzien van het geschatte succes is een opmerking op zijn plaats. Enerzijds is het succespercentage te koppelen aan de relatief lage kosten voor gemeenten. Zo bekeken is elke geslaagde proefplaats er één. Aan de andere kant is er een reële mogelijkheid dat betrokken werkgevers zich na één of enkele mislukte stages teleurgesteld afkeren van het project. Omdat zij uiteindelijk de sleutel vormen om mensen uit de kaartenbakken van de sociale diensten te krijgen, is ook dit perspectief van belang. In hoeverre het geschatte succespercentage ook daadwerkelijk succesvol is, hangt daarmee af van de benadering.

Tabel 3.4 Mate van succes

Aandeel met een betaalde baan	% (n=82)
Minder dan 10%	27%
10% tot en met 25%	27%
26% tot en met 50%	17%
51% tot en met 75%	12%
Meer dan 75%	8%
Weet niet	9%
Totaal	100%

Juist vanwege het wisselende succes van werken met behoud van uitkering is het nuttig te kijken naar wat de mate van succes verklaart. Doelgroep is een voor de hand liggende verklaring. Immers zal een instrument sneller succesvol zijn, indien dit wordt ingezet voor kansrijkere cliënten. Omdat de mate van bemiddelbaarheid al voor de inzet van het instrument is bepaald, zegt deze maatstaf meer over de capaciteiten van de cliënten dan over het instrument.

Uit een nadere analyses blijkt dat met name direct en niet direct bemiddelbare cliënten na de inzet van een traject met werken met behoud van uitkering uitstromen naar werk. Bij niet direct bemiddelbare cliënten lijkt het succes van het instrument werken met behoud van uitkering iets groter te zijn.

Kleinere gemeenten scoren beter met de inzet van werken met behoud van uitkering dan grotere gemeenten. Mogelijk dat hierbij het persoonlijke contact tussen cliënt en klantmanager een rol speelt. Bij een kleinere caseload zijn er meer mogelijkheden voor maatwerk en persoonlijke aandacht. Juist in trajecten met behoud van uitkering kan dit positieve effecten hebben doordat de aanpak toegespitst is op de wensen en capaciteiten van de cliënt. Ook de betere band tussen klantmanager en werkgeversnetwerk kan een rol spelen.

Lengte van het traject

Veel gemeenten (34%) zien geen relatie tussen de lengte van een traject en de mate van succes. Waar gemeenten wel een verband zien, zijn zij geneigd korte trajecten (tot een half jaar) succesvoller te vinden. Zelfselectie kan hiervan een oorzaak zijn: een persoon komt alleen in een langer traject terecht indien eerdere uitstroom niet realistisch is. Gemeenten lijken meer in het algemeen somberder te worden over de uitstroomkansen, naarmate een traject langer duurt.

De data vanuit de enquête bevestigen het beeld dat korte trajecten over het algemeen succesvoller zijn dan langere trajecten. Eerder is reeds aangegeven dat langere trajecten vaker worden ingezet voor cliënten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Zelfselectie lijkt in de praktijk dus wel degelijk voor te komen.

Combinatie met scholing

Een laatste factor die mogelijk bijdraagt aan een succesvolle gang naar de arbeidsmarkt is de combinatie met scholing. Aan de respondenten is eerst gevraagd in hoeverre zij scholing inzetten in combinatie met werken met behoud van uitkering. Deze combinatie blijkt weinig voor te komen. De helft van de gemeenten zet scholing in minder dan tien procent van de trajecten in.

Overigens geeft ook 11% van de gemeenten aan scholing aan te bieden in meer dan de helft van de trajecten. Er zijn gemeenten waarbij een trainingsperiode standaard onderdeel is van elk werktraject. Deze trainingsperiode is niet zozeer vakinhoudelijk van aard, maar eerder bedoeld om de cliënt praktische vaardigheden aan te leren.

Tabel 3.5 Aandeel trajecten met werken met behoud van uitkering waarbij scholing wordt aangeboden

Combinatie met scholing	% (n=79)
Er wordt geen scholing aangeboden in combinatie met werken met behoud van uitkering	22%
Bij minder dan 10%	28%
Bij 10% tot en met 25%	18%
Bij 26% tot en met 50%	9%
Bij 51% tot en met 75%	3%
Bij Meer dan 75%	8%
Weet niet	11%
Totaal	100%

Aan gemeenten die wel een vorm van scholing aanbieden tijdens werktrajecten met behoud van uitkering, is gevraagd of dit de kans op werk vergroot. Een op de drie gemeenten ziet geen verschil in het succes van trajecten met en zonder scholing. Daarentegen vindt 27% dat trajecten met scholing wel degelijk succesvoller zijn. De overige gemeenten zeggen dat trajecten zonder scholing beter werken (2%) of hebben geen mening (35%).

Een nadere analyse op het verband tussen de mate van succes en het aanbieden van scholing laat een vergelijkbaar beeld zien. Er is geen duidelijke stijging van het succespercentage naarmate het aandeel trajecten met scholing toeneemt. Er is in ieder geval geen sprake van een negatief effect van scholing op het succes van de inzet van werken met behoud van uitkering. Overigens blijkt uit eerder onderzoek dat de eventuele meerwaarde van scholing niet in de eerste plaats vakinhoudelijk van aard is. Dat type scholing komt zelden voor en doorgaans alleen in combinatie met een baangarantie. Eerder is het volgens scholende gemeenten zo dat cliënten zich door een intensieve training serieus genomen voelen. Daardoor krijgen zij een positiever beeld van zowel werken als hun eigen capaciteiten, en gaan meer solliciteren. Tegelijk krijgen zij zogenaamde 'sollicitatievaardigheden' aangeleerd, zoals het verzamelen van vacatures, het schrijven van een sollicitatiebrief en het voeren van een kennismakingsgesprek.

Work First

In de benchmark Work First heeft Divosa in kaart gebracht dat 80% van de Nederlandse gemeenten inmiddels een eigen vorm van Work First kent. Dit komt sterk overeen met de 79% die is gevonden in de quickscan. Dit vergelijkbare beeld ondersteunt de betrouwbaarheid van de resultaten.

Tabel 3.6 Work First is een onderdeel van het beleid

	%(n=66)
Ja, cliënten werken met behoud van uitkering	50%
Ja, cliënten krijgen een vergoeding of minimumloon	14%
Ja, zowel behoud van uitkering als loon komt voor	14%
Nee	21%
Totaal	100%

Work First staat vaak, maar zeker niet altijd gelijk aan werken met behoud van uitkering. In 14% van de gemeenten krijgen deelnemers het minimumloon voor hun werkzaamheden. Doorgaans treden zij in ruil daarvoor in dienst van een re-integratiebedrijf. Een voordeel daarvan voor gemeenten is dat zij daardoor uit de bijstand verdwijnen, hetgeen een verminderde belasting oplevert op het inkomensdeel. Omdat het bovendien vaak om een halfjaarcontract gaat, geldt bovendien dat, mocht de bemiddeling door het RIB niet slagen, de deelnemer niet meteen terugkeert in de WWB. Hij ontvangt daarentegen eerst een uitkering op grond van de WW.

Naast de gemeenten die louter met verloning werken, is er een aantal gemeenten dat een combinatie van verloning en werken met behoud van uitkering toepast. In deze gemeenten geldt het verloningsmodel doorgaans voor de beter bemiddelbare groepen in een reële werkomgeving. Cliënten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt komen sneller in aanmerking voor werken met behoud van uitkering.

De Work First constructie die gemeenten hanteren lijkt ook van invloed op het succes dat behaald kan worden met werken met behoud van uitkering. Het bieden van een vergoeding op het niveau van minimumloon lijkt minder succesvol dan cliënten te laten werken met behoud van uitkering. Dit zou erop duiden dat het bieden van loon cliënten minder sterk prikkelt om werk te vinden.

4 Conclusie

In dit laatste hoofdstuk van de onderzoeksrapportage kijken we terug naar de voorafgaande hoofdstukken. Het onderzoek heeft zich gericht op de vraag en welke mate en vorm gemeenten de re-integratie-instrumenten loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering toepassen bij de re-integratie van cliënten en welke resultaten zij hiermee boeken. Dit hoofdstuk geeft een antwoord op de onderzoeksvragen en gaat daarnaast in op de aandachtspunten bij het opzetten van een eventuele monitor.

4.1 Toepassing Loonkostensubsidie

De overgrote meerderheid van de gemeenten kent mogelijkheden om loonkostensubsidie in te zetten voor de re-integratie van cliënten. Hierbij gaat het dan doorgaans om bijstandsgerechtigden. Nuggers en ANW'ers komen maar zeer beperkt in aanmerking voor loonkostensubsidie. De beperkte (financiële) baten voor de gemeenten van het re-integreren van deze tweede doelgroepen liggen hieraan te grondslag. De meeste gemeenten hebben in 2007 loonkostensubsidies ingezet bij de re-integratie van bijstandsgerechtigden. Slechts 5% van de gemeenten heeft in 2007 geen trajecten met loonkostensubsidie gehad. Dit waren relatief vaker kleine gemeenten.

De toepassing van loonkostensubsidie lijkt toe te nemen. Bij alle gemeenteklassen is een stijging waar te nemen in het aandeel van de cliënten dat een loonkostensubsidietraject volgt. Ook recente beleidswijzigingen duiden op het verruimen van de mogelijkheden om loonkostensubsidies toe te passen.

Trajecten met loonkostensubsidie worden met name bij niet direct bemiddelbare cliënten als re-integratie-instrument toegepast. Kleinere gemeenten zijn eerder geneigd bij direct bemiddelbare cliënten loonkostensubsidie toe te passen bij de re-integratie. Grotere gemeenten hebben vaker een groter bestand aan cliënten vanuit de oude regelingen voor gesubsidieerde arbeid.

De trajecten hebben meestal een looptijd van langer dan 6 maanden tot en met 1 jaar. Kortere trajecten en langere trajecten zijn minder populair. Kleinere gemeenten zetten relatief vaker korte trajecten in, terwijl grote gemeenten juist vaker lange trajecten inzetten. Dat heeft mede te maken met het aantal cliënten vanuit de oude regelingen. De uiteindelijke vorm van de loonkostensubsidie is, meer dan bij werken met behoud van uitkeringen, een kwestie van maatwerk.

De hoogte van het subsidiebedrag vertoont geen helder verband met de lengte van het traject. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met de werkgever een bedrag afgesproken. Scholing behoort tot de mogelijkheden, al is de feitelijke inzet daarvan in de praktijk beperkt.

De resultaten die gemeenten boeken met loonkostensubsidie zijn divers. Ongeveer een kwart van de gemeenten is zeer positief. Zij hebben een succesratio van meer dan 75% succesvolle uitstroom. Bij ongeveer eenderde van de gemeenten leidt de inzet van loonkostensubsidie maar bij maximaal een kwart van de gevallen tot succesvolle uitstroom.

Er is geen indicatie dat bepaalde vormen van loonkostensubsidies succesvoller zijn dan andere. Wel lijkt scholing een positief effect te hebben, al is onduidelijk hoe groot dit effect is.

4.2 Toepassing Werken met behoud van uitkering

De financiële prikkel en de beleidsvrijheid in de WWB hebben geleid tot een breed palet aan toepassingen van werken met behoud van uitkering. Voor gemeenten is het instrument een relatief goedkope manier om cliënten werkervaring te laten opdoen, of te laten behouden.

Gemeenten oordelen verschillend over de vraag onder welke omstandigheden werken met behoud van uitkering effectief is. Sommige gemeenten vinden het instrument vooral nuttig wanneer een reguliere arbeidsrelatie nog net te ambitieus is. Door een onbetaalde stage op maat kan de cliënt de basisvaardigheden en/of de werkervaring opdoen die nodig zijn om de laatste stap naar de arbeidsmarkt te zetten. Andere gemeenten vinden het vooral belangrijk dat (bepaalde groepen, of alle) cliënten geen kans krijgen 'achterover te leunen'. In die gevallen is de toepassing meer specifiek en neigt deze sterker naar Work First.

Afhankelijk van de gemeentelijke beleidsvisie zijn zeer uiteenlopende vormen van werken met behoud van uitkering te vinden. Een belangrijk onderscheid in al deze vormen is of de activiteiten plaatsvinden bij een reguliere werkgever of in een beschermde werkomgeving. Gemeenten blijken de effectiviteit van de lokale mogelijkheden vaak niet centraal te monitoren. Welke vorm voor wie nuttig is, wordt vaak overgelaten aan het klantmanagement.

Registratie gebeurt wel, indien een gemeente een Work First variant heeft. Op dit moment kent vier op de vijf gemeenten Work First. Aan die methode kleeft vaak het beeld van gemeentelijke loodsen, waarin mensen eenvoudige werkzaamheden verrichten. Dit beeld heeft enige nuancering. In 17,5% van de Work First varianten ontvangt de deelnemer loon. In nog eens 17,5% komt zowel loon als behoud van uitkering voor.

Vrijwel alle gemeenten laten wel eens cliënten werken met behoud van uitkering. In weerwil van alle media-aandacht is de toepassing echter nog altijd gering. In de meeste gemeenten werkt minder dan 10% van de cliënten met behoud van uitkering. Werken met behoud van uitkering wordt vooral nuttig geacht voor niet direct bemiddelbare cliënten. De trajecten duren doorgaans drie tot zes maanden. Combinaties met scholing komen weinig voor.

Het succes van werken met behoud van uitkering is wisselend. Als middel om uitstroom te bereiken werkt het instrument vooral voor de middengroep van niet direct bemiddelbare cliënten. Voor de moeilijkere doelgroepen is uitstroom binnen zes maanden vaak niet haalbaar, maar is het instrument niettemin nuttig bij wijze van sociale activering. De direct bemiddelbare cliënten komen in veel gemeenten niet voor het instrument in aanmerking. In lijn met dit beleid blijkt het succes van werken met behoud van uitkering voor deze groep dan ook relatief laag uit te vallen.

Opmerkelijk is dat werken met behoud van uitkering beter uitpakt in kleinere gemeenten. Een mogelijke verklaring daarvoor is wellicht gelegen in de meer persoonlijke aanpak en de grotere mogelijkheden maatwerk te bieden.

4.3 Aandachtspunten voor eventuele monitoring

De mate waarin gemeenten informatie registreren over de toepassing van re-integratie-instrumenten, de achtergronden van hun cliënten en resultaten die zij boeken is niet optimaal. Veel van de kennis over cliënten en hun re-integratietrajecten lijkt in de hoofden van klantmanagers te zitten die het dagelijkse contact met de cliënten voeren. Ontsluiting van deze kennis voor beleidsdoeleinden lijkt maar beperkt mogelijk te zijn of is in ieder geval een tijdrovende aangelegenheid. Dat is jammer, aangezien een meer gedetailleerd beeld van de prestaties belangrijke input kan vormen voor beleidsontwikkeling en aansturing van de uitvoerders. Door meer structureel te kijken naar het succes van bepaalde (combinaties van) re-integratie-instrumenten, kan mogelijk veel geleerd worden over manieren waarop de effectiviteit van re-integratie vergroot kan worden.

Een nieuwe monitor of uitbreiding van de Statistiek Re-integratie Gemeenten zou een bijdrage kunnen leveren aan de ontsluiting van de kennis van klantmanagers. Er zijn echter twee bemoeilijkende factoren die gedurende dit onderzoek naar voren zijn gekomen. In de eerste plaats hanteren verschillende gemeenten verschillende definities van allerlei aspecten in de uitvoering. Het inrichten van een monitor betekent dat er een uniforme definiëring van elementen moeten worden opgesteld, waaraan alle gemeenten zich moeten conformeren. De grote beleidsvrijheid die gemeenten bij de uitvoering van de WWB hebben, maakt dat dit geen eenvoudige klus zal zijn, die bij gemeenten ook tot weerstand zal leiden. Daarbij gaat een extra uitvraag van gegevens in tegen het derapportagebeginsel, één van de peilers van de WWB.

In de tweede plaats legt een monitor een blijvende extra taak neer bij de klantmanagers die de input leveren voor de monitor. Zij krijgen grote administratieve lasten wat ertoe kan leiden dat zij minder tijd hebben om cliënten te begeleiden. Deze afleiding van het "echte werk" zal mogelijk niet in goede aarde vallen.

Bijlage 1 Achtergrond cliënten

In deze bijlage presenteren we enkele tabellen met informatie over de aantallen bijstandsgerechtigden en hun afstand tot de arbeidsmarkt.

Bijstandsgerechtigden

Onderstaande tabel laat zien dat het aantal bijstandsgerechtigden daalt, hetgeen overeenstemt met de door het CBS geregistreerde daling van het aantal bijstandsgerechtigden.

Tabel B1.1 Aantallen bijstandsgerechtigden

Aantal	2007 (n=95)	2008 (n=66)
0 tot en met 100 bijstandsgerechtigden	11%	15%
101 tot en met 250 bijstandsgerechtigden	32%	37%
251 tot en met 500 bijstandsgerechtigden	20%	15%
501 tot en met 750 bijstandsgerechtigden	10%	9%
751 tot en met 1000 bijstandsgerechtigden	8%	4%
Meer dan 1000 bijstandsgerechtigden	20%	20%
Totaal	100%	100%

Bij de meeste gemeenten hebben de cliënten afstand tot de arbeidsmarkt. Direct bemiddelbare cliënten maken maar een klein deel uit van het totale bestand van gemeenten. Vooral nog niet bemiddelbaren maken bij 64% van de gemeenten meer dan de helft van het totale bestand uit. Bij 9% van de gemeenten is dit zelfs meer dan driekwart.

Tabel B1.2 Afstand tot de arbeidsmarkt

Aandeel	Direct bemiddelbaar	Niet direct bemiddelbaar	Vooral nog niet bemiddelbaar
0 tot met 10%	77%	2%	1%
11 tot en met 25%	20%	26%	1%
26 tot en met 50%	4%	64%	34%
51 tot en met 75%	-	8%	55%
Meer dan 75%	-	-	9%
Totaal (n=94)	100%	100%	100%

Nuggers/ANW'ers

Het aantal Nuggers in de gemeentelijke registraties is beperkt. Vanuit de cijfermatige vragenlijst is op deze vragen ook zeer weinig respons gekomen. Vanuit eerder onderzoek is bekend dat, een enkele uitschieter daargelaten, het gaat om een zeer klein deel van het totale bestand aan cliënten. Dat is op zich goed te verklaren vanuit het ontbreken van de plicht om je in te schrijven bij het CWI als niet-uitkeringsgerechtigde. Doordat veel gemeenten een afwachtende houding aannemen ten aanzien van deze groep, is er bij de doelgroep ook weinig bekend over de mogelijkheden die gemeenten kunnen bieden.

De afstand tot de arbeidsmarkt van Nuggers/ANW'ers is doorgaans vergelijkbaar met die van bijstandsgerechtigden. Direct bemiddelbare Nuggers komen eigenlijk niet voor in de registraties van gemeenten, doordat die geen dienstverlening ontvangen van de gemeenten. De dienstverlening van het CWI is normaliter voldoende om hen aan het werk te helpen.

Bijlage 2 Methodologische verantwoording

Gedurende het onderzoek zijn verschillende methoden gehanteerd om aan informatie te komen ter beantwoording van de onderzoeksvragen. In deze bijlage behandelen we deze methoden en achterliggende overwegingen.

Deskresearch

Het onderzoek is van start gegaan met een periode van deskresearch waarin de kennis over loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering in de huidige literatuur zijn bekeken. Doel van deze deskresearch was tweeledig. Aan de ene kant heeft de deskresearch informatie opgeleverd over de verschillende vormen en resultaten die met de inzet van beide re-integratie-instrumenten zijn behaald door gemeenten. Aan de andere kant heeft de deskresearch input geleverd voor het opstellen van vragenlijsten in de latere fase van het onderzoek.

Bronnen die gedurende de deskresearch zijn gebruikt zijn onder meer:

- *Work First en Arbeidsmarktperspectief* – onderzoeksrapportage van Research voor Beleid in opdracht voor de Raad voor Werk en Inkomen (nog niet openbaar).
- *De WWB gewogen: gemeenten aan het woord*, 2007 – onderzoeksrapportage van Research voor Beleid in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
- *De weg naar werk*, 2006 – onderzoeksrapportage van SEO Economisch Onderzoek in opdracht van de Raad voor Werk en Inkomen.
- *Verskil maken: drie jaar Wet werk en Bijstand*, 2007 – Divosa
- *Aan de slag met de Nuggers*, 2007 – onderzoeksrapportage van Research voor Beleid in opdracht voor de Raad voor Werk en Inkomen.
- *Aan de slag met het W-deel*, 2006 – onderzoeksrapportage van Regioplan in opdracht van Divosa
- *Effectiviteit van Re-integratie*, 2005 – onderzoeksrapportage van SEOR in opdracht van het UWV en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- *De lange weg naar werk*, 2008 – onderzoeksrapportage van SEO Economisch Onderzoek in opdracht van de Raad voor Werk en Inkomen
- *Het gebruik van prikkels in de bijstand*, 2006 – onderzoeksrapportage van SEOR in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken.
- *Re-integratieverordeningen en beleidskaders van gemeenten*
- *Beleidsdoorlichting Re-integratie*, 2008, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- *Evaluatie werking loonkostensubsidies gemeente Utrecht*, 2006 – onderzoeksrapportage van Regioplan in opdracht van de gemeente Utrecht

Verkennde interviews

Het streven in het onderzoek was zoveel mogelijk cijfermatige informatie te verzamelen over de mate en vorm waarin beide re-integratie-instrumenten door gemeenten zijn toegepast en de resultaten die hiermee geboekt zijn. Wat door middel van het onderzoek vastgesteld kon worden, was sterk afhankelijk van hetgeen gemeenten registreren. Hoe uitgebreider de registratie van gegevens met betrekking tot loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering, des te gedetailleerder de in het onderzoek gestelde vragen beantwoord kunnen worden.

Om zicht te krijgen op de mate waarin gemeenten informatie registreren, is er voorafgaand aan het opstellen van de vragenlijsten contact gezocht met een aantal gemeenten. In deze gesprekken is met de gemeenten bekeken in hoeverre er gegevens staan geregistreerd over de toepassing van loonkostensubsidie en werken met behoud van uitkering. Daarnaast is gevraagd naar de definities die zij hanteren voor de instrumenten en zaken zoals scholing en doelgroepen. Om een zo breed mogelijk beeld te genereren is gesproken met zowel grote als kleine gemeenten.

Verzamelen contactgegevens

De informatie die in het kader van dit onderzoek van gemeenten werd verlangd, heeft een vrij specifiek karakter. De informatievraag bleef niet beperkt tot algemene cijfers die eenvoudig vanuit overzichten met kerncijfers zijn te halen. Voor een deel van de gevraagde informatie was veelal een specifieke zoekopdracht binnen de gemeentelijke registratie nodig. Om de vragenlijst in te kunnen vullen, heeft de respondent dus toegang tot de gemeentelijke registratie nodig.

Ervaring leert dat wanneer een vragenlijst direct bij de juiste persoon op het bureau belandt de kans dat deze ingevuld wordt stijgt. Vanwege de specifieke vraagstelling in dit onderzoek is er gekozen om voorafgaand aan de dataverzameling gemeenten te benaderen met de vraag wie binnen de organisatie het meest geschikt zou zijn dit type vragenlijst in te vullen. Van de in totaal 339 sociale diensten¹ in Nederland zijn bij 212 contactgegevens verzameld (NAW-gegevens, telefoon en e-mail). Onderstaande tabel laat de verdeling van de gemeenten die voor dit onderzoek zijn benaderd zien, verdeeld over 5 grootteklassen. De verdeling in de selectie wijkt af van de landelijke verdeling. Hiervoor is gekozen omwille van het bereiken van voldoende respons per categorie om vergelijkingen tussen de grootteklassen in de rapportage mogelijk te maken.

Tabel B2.1 Verdeling sociale diensten over grootteklassen²

Grootteklasse	Aantal in selectie	%	Landelijk aantal	%
0 tot en met 25.000 inwoners	62	29.2%	138	40.7
25.001 tot en met 50.000 inwoners	64	30.2%	110	32.4
50.001 tot en met 100.000 inwoners	55	24.9%	60	17.7
100.001 tot en met 250.000 inwoners	26	12.3%	26	7.7
250.001 of meer inwoners	5	2.4%	5	1.5
Totaal	212	100%	339	100%

¹ Dit aantal ligt lager dan het totale aantal gemeenten in Nederland. Reden hiervoor is dat gezamenlijke sociale diensten (ISD/GSD/RSD) voor dit onderzoek als één potentiële respondent zijn genomen. Hiermee is voorkomen dat er binnen één organisatie meerdere mensen werden benaderd voor hetzelfde onderzoek.

² De aantallen in deze tabel betreffen de aantallen voorafgaand aan de dataverzameling. Gedurende de dataverzameling bleken er meer samenwerkingsverbanden te bestaan. Hierover is bij de responsverantwoording meer te vinden.

Cijfermatige vragenlijsten

De geselecteerde gemeenten zijn vervolgens via e-mail benaderd met een vragenlijst. Deze vragenlijst bestond uit 31 vragen en is opgesteld op basis van de informatie die gedurende de deskresearch en verkennende interviews is achterhaald. De vragen gingen in op de volgende aspecten:

Onderwerpen cijfermatige vragenlijst¹

Algemeen:

- Aantallen bijstandsccliënten en hun afstand tot de arbeidsmarkt
- Aantallen ANW'ers/Nuggers en hun afstand tot de arbeidsmarkt

Loonkostensubsidie:

- Aantallen ingezette loonkostensubsidie per (sub)doelgroep (stand- en stroomcijfers)
- Behaalde succes met inzet van loonkostensubsidie per (sub)doelgroep
- Vorm van het instrument (subsidiehoogte en -duur, wel of geen scholing)
- Behaalde succes met inzet van verschillende vormen van loonkostensubsidie

Werken met behoud van uitkering:

- Aantallen ingezette trajecten per (sub)doelgroep (stand- en stroomcijfers)
- Behaalde succes met inzet van trajecten per (sub)doelgroep
- Vorm van het instrument (trajectduur, wel of geen scholing)
- Behaalde succes met inzet van verschillende vormen van trajecten.

De gestelde vragen dienden beantwoordt te worden door middel van cijfers vanuit het registratiesysteem van de gemeente. Indien het niet mogelijk was een exact cijfer te noemen, konden gemeenten een schatting maken en dit aangeven in de vragenlijst. De vragenlijst is uitgezet in excelformaat zodat er een mogelijkheid was om controlemechanismen in te bouwen in de vragenlijst. Indien een respondent een antwoord gaf dat eerdere antwoorden leek tegen te spreken, kreeg hij hierover een waarschuwing.

Internetenquête

De cijfermatige vragenlijst bleek niet de gewenste respons op te leveren. Uit de reacties van gemeenten kwam naar voren dat de vragenlijst veelal een te grote tijdsinvestering vroeg en gemeenten hiertoe niet bereid waren. De in het vooronderzoek verkregen informatie over de beschikbaarheid van cijfermatige informatie bij gemeenten bleek een overschatting van de realiteit bij veel gemeenten. Om alsnog informatie over de toepassing van loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering door gemeenten te verkrijgen, is besloten een vereenvoudigde versie van de vragenlijst op te stellen. Deze is vervolgens voorgelegd aan de gemeenten die nog niet gereageerd hadden.

Het grootste verschil tussen de eerste en de tweede vragenlijst is het type antwoord dat van de respondenten werd verlangd. In de tweede vragenlijst zijn de gemeenten gevraagd een inschatting (in %) te geven van de feitelijke situatie in plaats van de vragen om cijfermatige informatie aan te leveren. De korte vragenlijst bestond als gevolg hiervan voornamelijk uit meerkeuze vragen waarvoor in het algemeen geen "opzoekwerk" voor verricht hoeft te worden².

¹ De gehele cijfermatige vragenlijst is terug te vinden in bijlage 3

² De gehele vragenlijst is terug te vinden in de bijlage 4.

Responsverantwoording

Het verzoek tot medewerking aan het onderzoek is verstuurd naar 212 sociale diensten. In totaal hebben we van 95 personen een ingevulde vragenlijst retour gekregen. Dit komt neer op een respons van 44,8%. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verdeling van de respons over de verschillende grootteklassen.

Tabel B2.2 Verdeling gemeenten over grootteklassen¹

Grootteklasse	Aantal in respons	%	Landelijk aantal ²	%
0 tot en met 25.000 inwoners	27	28.4%	117	36.6
25.001 tot en met 50.000 inwoners	32	33.7%	106	33.1
50.001 tot en met 100.000 inwoners	23	24.2%	66	20.6
100.001 tot en met 250.000 inwoners	9	9.5%	26	8.1
250.001 of meer inwoners	4	4.2%	5	1.6
Totaal	95	100%	320	100%

De 95 ingevulde vragenlijst omvatten 29,7% van het totale aantal sociale diensten in Nederland. Ze vertegenwoordigen in totaal 137 gemeenten, wat neerkomt op 30,9% van het totale aantal gemeenten.

Weging

Om de resultaten van het onderzoek landelijke geldigheid te geven, is ervoor gekozen de onderzoeksuitkomsten te wegen. De verdeling van de respons over de verschillende grootteklassen maakt dit ook goed mogelijk. Voor alle grootteklassen is voldoende respons gerealiseerd om de uitkomsten representatief te achten voor de andere gemeenten in de grootteklasse.

¹ De aantallen in deze tabel betreffen de aantallen voorafgaand aan de dataverzameling. Gedurende de dataverzameling bleken er meer samenwerkingsverbanden te bestaan. Hierover is bij de responsverantwoording meer te vinden.

² Dit aantal wijkt af van de eerder gepresenteerde aantallen. Reden hiervoor is dat er gedurende het onderzoek is gebleken dat er meer gemeenten samenwerken bij de registratie van hun gegevens dan in eerste instantie duidelijk was. Deze samenwerking is niet altijd formeel vormgegeven als ISD/GSD, waardoor dit op voorhand niet te overzien was.

Bijlage 3 Cijfermatige vragenlijst

B3397 Quickscan loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering Vragenlijst – 01-02-2008

Introductie:

Gemeenten kunnen zelf bepalen op welke manier zij werken aan de re-integratie van de werkzoekenden. **Loonkostensubsidies** en **Werken met behoud van uitkering/WorkFirst** zijn twee belangrijke instrumenten die gemeenten kunnen toepassen. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft Research voor Beleid gevraagd in kaart te brengen in welke mate en vorm gemeenten deze re-integratie-instrumenten inzetten, en welke resultaten hiermee geboekt worden. Door middel van dit onderzoek willen ze zicht krijgen op de huidige stand van zaken.

De voorliggende vragenlijst bevat vragen over zowel loonkostensubsidie als werken met behoud van uitkering. De vragen gaan op de volgende onderwerpen:

- Bereik van de instrumenten in aantallen cliënten en hun kenmerken
- Vorm waarin de instrumenten zijn ingezet
- Behaalde resultaten

Het antwoord op de meeste vragen betreft het aantal cliënten dat aan bepaalde voorwaarden voldoet. Wij willen u vragen alleen **absolute aantallen** in te vullen en niet te werken met delen of percentages. Alleen met absolute aantallen kunnen wij namelijk nauwkeurig berekeningen uitvoeren.

Mogelijk kunt u niet alle vragen (exact) beantwoorden, doordat uw gemeente wellicht niet alle door ons gevraagde gegevens registreert. In dat geval willen wij u vragen een schatting te geven. Per vraag kunt u aangeven of het gegeven antwoord een schatting is. Hiervoor vinkt u het vakje schatting aan (**Schatting**).

Deel 1 - Algemene vragen:

1. Namens welke gemeente(n) vult u deze vragenlijst in?
Ik vul de vragenlijst in namens:
  - a. Gemeente .....
  - b. ISD (bij volledige samenwerking) .....
  - c. Gemeenten (bij samenwerking bij registratie).....
2. Hoeveel bijstandgerechtigden waren er bij uw gemeente/ISD op 1 januari 2007 geregistreerd?
.....
3. Welke afstand tot de arbeidsmarkt hadden de bijstandgerechtigden? Graag verdelen over de drie categorieën:
  - ..... direct bemiddelbaar (fase 1)
  - ..... indirect bemiddelbaar (fase 2, 3)
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbaar (fase 4)
4. Hoeveel Nuggers/ANW'ers waren er bij uw gemeente/ISD op 1 januari 2007 geregistreerd?
.....

5. Welke afstand tot de arbeidsmarkt hadden de Nuggers/ANW'ers? Graag verdelen over twee categorieën.
- ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- (we kiezen bij Nuggers/ANW'ers ervoor direct bemiddelbare niet apart te vragen. Reden hiervoor is dat gebleken is dat bemiddelbare Nuggers over het algemeen niet bij gemeenten terecht komen, maar met eventuele ondersteuning van het CWI aan de slag komen)

Deel 2 – Loonkostensubsidie

Dit deel van de vragenlijst gaat over de toepassing van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie. Hieronder verstaan we in dit onderzoek *het bieden van een vergoeding aan een werkgever met als doel de (toekomstige) werkgever te stimuleren een cliënt een dienstverband aan te bieden.*

2A - Bereik van het instrument

Allereerst willen we graag weten voor hoeveel cliënten loonkostensubsidies zijn ingezet in 2007.

Doelgroep Bijstandsgerechtigden

---

6. Hoeveel bijstandsgerechtigden zaten op 1 januari 2007 (standcijfer) in een traject met loonkostensubsidie? Graag verdelen over drie categorieën.
- Schatting
- Op 1 januari 2007 werd loonkostensubsidie ingezet voor:
- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden
7. Voor hoeveel bijstandsgerechtigden is in 2007 (stroomcijfer) een vorm van loonkostensubsidie ingezet (inclusief lopende trajecten)? Graag verdelen over drie categorieën.
- Schatting
- Loonkostensubsidie is in 2007 ingezet voor:
- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden
8. Hoeveel bijstandsgerechtigden, waarvoor in 2007 loonkosten subsidie is ingezet, zijn na afloop van het instrument aan het werk gebleven? Dit kan zowel voltijd als deeltijd zijn; eventueel met aanvullende bijstandsuitkering. Graag verdelen over drie categorieën.
- Schatting
- Aan het werk zijn gebleven na afloop van het instrument:
- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden
9. Hoeveel bijstandsgerechtigden zaten op 1 januari 2008 (standcijfer) in een traject met loonkostensubsidie? Graag verdelen over drie categorieën.
- Schatting
- Op 1 januari 2008 werd loonkostensubsidie ingezet voor:
- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden

Doelgroep Nuggers/ANW'ers

---

10. Hoeveel *Nuggers/ANW'ers* zaten op 1 januari 2007 (standcijfer) in een traject met loonkostensubsidie? Graag verdelen over twee categorieën.
- Schatting
- Op 1 januari 2007 werd loonkostensubsidie ingezet voor:
- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
11. Voor hoeveel *Nuggers/ANW'ers* is in 2007 (stroomcijfer) een vorm van loonkostensubsidie ingezet (inclusief lopende trajecten)? Graag verdelen over twee categorieën.
- Schatting
- Loonkostensubsidie is in 2007 ingezet voor:
- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
12. Hoeveel van de *Nuggers/ANW'ers, waarvoor in 2007 loonkosten subsidie is ingezet*, zijn na afloop van het instrument aan het werk gebleven? Dit kan zowel voltijd als deeltijd zijn. Graag verdelen over twee categorieën.
- Schatting
- Aan het werk zijn gebleven na afloop van het instrument:
- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
13. Hoeveel *Nuggers/ANW'ers* zaten op 1 januari 2008 (standcijfer) in een traject met loonkostensubsidie? Graag verdelen over twee categorieën.
- Schatting
- Op 1 januari 2008 werd loonkostensubsidie ingezet voor:
- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
  - ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers

2B - Vorm van het instrument

De vorm van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie kan verschillen per gemeente. Nu volgen enkele vragen over de vorm waarin het instrument is ingezet en de resultaten die daarmee zijn geboekt. De volgende vragen hebben betrekking op alle cliënten, waarvoor in 2007 loonkostensubsidie is ingezet.

14. Wat is de verdeling van het aantal cliënten waarvoor in 2007 loonkostensubsidie is ingezet naar de duur van het instrument? Graag verdelen over deze twee categorieën:
- Schatting
- ..... cliënten met een subsidieduur tot en met 6 maanden
  - ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 6 maanden tot 1 jaar
  - ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 1 jaar
15. Wat was het gemiddelde maandelijkse bedrag aan loonkostensubsidie per cliënt uitgesplitst naar duur van het instrument? (bedrag in hele euro's)
- Schatting
- Het gemiddelde bedrag is:
- ..... euro per maand bij trajecten tot en met 6 maanden
  - ..... euro per maand bij trajecten langer dan 6 maanden tot 1 jaar
  - ..... euro per maand bij trajecten langer dan 6 maanden

16. Bij hoeveel cliënten was er sprake van een combinatie van loonkostensubsidie met de inzet van enige vorm van scholing? U kunt hierbij de definitie van scholing hanteren zoals die bij uw gemeente/ISD geldt.

Schatting

Scholing is ingezet bij :

- ..... cliënten met een subsidieduur tot en met 6 maanden
- ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 6 maanden tot 1 jaar
- ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 1 jaar

17. Welke resultaten zijn geboekt met de inzet van loonkostensubsidie? Graag een antwoord per combinatie:

Schatting

Aan het werk zijn gebleven na afloop van het instrument:

- ..... cliënten met een subsidieduur tot en met 6 maanden zonder scholing
- ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 6 maanden tot 1 jaar zonder scholing
- ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 1 jaar zonder scholing

- ..... cliënten met een subsidieduur tot en met 6 maanden met scholing
- ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 6 maanden tot 1 jaar met scholing
- ..... cliënten met een subsidieduur langer dan 1 jaar met scholing

18. Sommige gemeenten nemen bijstandsgerechtigden rechtstreeks in dienst, waardoor de cliënten uitstromen uit de uitkering. Is hier bij uw gemeente sprake van? Zo ja, hoeveel cliënten betreft dit?

- a. Ja, dit geldt voor ..... cliënten → Schatting
- b. Nee

Deel 3 – Werken met behoud van uitkering/WorkFirst

Dit deel van het onderzoek gaat over de toepassing van het re-integratie-instrument een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst. Werken met behoud van uitkering kent twee vormen:

- *Stages en proefplaatsen bij een reguliere werkgever* - Hiervan is sprake wanneer een cliënt voor een korte periode bij een reguliere werkgever werkzaamheden verricht met als doel kennis te maken met de werkomgeving en werkzaamheden en/of de werkgever de mogelijkheid te bieden kennis te maken met de werknemer en diens capaciteiten en vaardigheden.
- *Werken met behoud van uitkering, niet bij een reguliere werkgever* – Doel van deze werkzaamheden is met name het aanleren van een arbeidsritme.

3A – Bereik Werken met behoud van uitkering/WorkFirst

Willen we graag weten voor hoeveel cliënten werken met behoud van uitkering/WorkFirst is ingezet in 2007.

Doelgroep Bijstandsgerechtigden _____

19. Hoeveel *bijstandsgerechtigden* zaten op 1 januari 2007 (standcijfer) in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst? Graag verdelen over drie categorieën.

Schatting

Op 1 januari 2007 zaten in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst:

- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... voornamelijk niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden

20. Voor hoeveel bijstandsgerechtigden is in 2007 (stroomcijfer) een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst ingezet (inclusief lopende trajecten)? Graag verdelen over drie categorieën.

Schatting

Werken met behoud van uitkering/WorkFirst is in 2007 ingezet voor:

- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden

21. Hoeveel bijstandsgerechtigden, waarvoor in 2007 een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst is ingezet, zijn na afloop van het instrument aan het werk gebleven? Dit kan zowel voltijd als deeltijd zijn; eventueel met aanvullende bijstandsuitkering. Graag verdelen over drie categorieën.

Schatting

Aan het werk zijn gebleven na afloop van het instrument:

- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden

22. Hoeveel bijstandsgerechtigden zaten op 1 januari 2008 (standcijfer) in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst? Graag verdelen over drie categorieën.

Schatting

Op 1 januari 2008 zaten in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst:

- ..... direct bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... indirect bemiddelbare bijstandsgerechtigden
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare bijstandsgerechtigden

Doelgroep Nuggers/ANW'ers

---

23. Hoeveel Nuggers/ANW'ers zaten op 1 januari 2007 (standcijfer) in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst?

Schatting

Op 1 januari 2007 zaten in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst:

- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers

24. Voor hoeveel Nuggers/ANW'ers is in 2007 (stroomcijfer) een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst ingezet (inclusief lopende trajecten)?

Schatting

Een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst is in 2007 ingezet voor:

- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers

25. Hoeveel Nuggers/ANW'ers, waarvoor in 2007 een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst is ingezet, zijn na afloop van het instrument aan het werk gebleven? Dit kan zowel voltijd als deeltijd zijn.

Schatting

Aan het werk zijn gebleven na afloop van het instrument:

- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers

26. Hoeveel Nuggers/ANW'ers zaten op 1 januari 2008 (standcijfer) in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst?

Schatting

Op 1 januari 2008 zaten in een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst:

- ..... indirect bemiddelbare Nuggers/ANW'ers
- ..... vooralsnog niet bemiddelbare Nuggers/ANW'ers

3B - Vorm van het instrument Werken met behoud van uitkering/WorkFirst

De vorm van het re-integratie-instrument werken met behoud van uitkering/WorkFirst kan verschillen per gemeente. Nu volgen enkele vragen over de vorm waarin het instrument is ingezet en de resultaten die daarmee zijn geboekt. De volgende vragen hebben betrekking op alle cliënten, waarvoor in 2007 werken met behoud van uitkering/WorkFirst is ingezet.

27. Wat was de verdeling van het aantal cliënten waarvoor in 2007 een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst is ingezet naar het type werkgever? Graag verdelen over deze twee categorieën:

Schatting

- ..... cliënten bij een reguliere werkgever
- ..... cliënten bij een niet-reguliere werkgever

28. Wat is de verdeling van het aantal cliënten waarvoor in 2007 een traject met werken met behoud van uit/WorkFirst is ingezet naar de duur van het instrument? Graag verdelen over deze drie categorieën:

Schatting

- ..... cliënten met een instrumentduur tot en met 3 maanden
- ..... cliënten met een instrumentduur van 3 tot en met 6 maanden
- ..... cliënten met een instrumentduur van 7 maanden tot een jaar
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan een jaar

29. Bij hoeveel cliënten was er sprake van een combinatie van een traject met werken met behoud van uitkering/WorkFirst met de inzet van enige vorm van scholing? U kunt hierbij de definitie van scholing hanteren zoals die bij uw gemeente/ISD geldt.

Schatting

Scholing is ingezet bij :

- ..... cliënten met een instrumentduur tot en met 3 maanden
- ..... cliënten met een instrumentduur van 3 tot en met 6 maanden
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan 6 maanden tot 1 jaar
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan een jaar

30. Welke resultaten zijn geboekt met de inzet van werken met behoud van uitkering/WorkFirst?

Graag een antwoord per combinatie:

Schatting

Aan het werk zijn gebleven na afloop van het instrument:

- ..... cliënten met een instrumentduur tot en met 3 maanden zonder scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur van 3 tot en met 6 maanden zonder scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan 6 maanden tot 1 jaar zonder scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan een jaar zonder scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur tot en met 3 maanden met scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur van 3 tot en met 6 maanden met scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan 6 maanden tot 1 jaar met scholing
- ..... cliënten met een instrumentduur van langer dan een jaar met scholing

Einde vragenlijst

Bijlage 4 Internetenquête

Quickscan loonkostensubsidies en werken met behoud van uitkering

B3397 – Korte Vragenlijst

Introductie

Gemeenten kunnen zelf bepalen op welke manier zij werken aan de re-integratie van de werkzoekenden. **Loonkostensubsidies** en **Werken met behoud van uitkering** zijn twee belangrijke instrumenten die gemeenten kunnen toepassen. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft Research voor Beleid gevraagd in kaart te brengen in welke mate en vorm gemeenten deze re-integratie-instrumenten inzetten, en welke resultaten hiermee geboekt worden. Door middel van dit onderzoek willen ze zicht krijgen op de huidige stand van zaken.

De voorliggende vragenlijst bevat vragen over zowel loonkostensubsidie als werken met behoud van uitkering. De vragen gaan in op de volgende onderwerpen:

- Bereik van de instrumenten in aantallen cliënten en hun kenmerken
- Vorm waarin de instrumenten zijn ingezet
- Behaalde resultaten

De vragen zijn overwegend meerkeuze vragen. In het begin van de vragenlijst vragen we naar enkele kerncijfers (aantallen bijstandsgerechtigden per 1 januari 2007/2008). In de rest van de vragenlijst maken we gebruik van % waarbij wij u willen vragen een zo goed mogelijke **schatting** te geven. Uitgangspunt bij deze lijst is dat het opzoekwerk minimaal is en dat u de vragenlijst direct kan invullen. Het invullen van de vragenlijst kost u maximaal 15 minuten.

Deel I - Algemene vragen

- 1 Namens welke gemeente(n) vult u deze enquête in?
  - Namens gemeente...
  - Namens ISD (bij volledige samenwerking) ...
  - Namens gemeenten (bij samenwerking bij registratie) ...
- 2 Hoeveel bijstandsgerechtigden waren er bij uw gemeente/ISD geregistreerd op **1 januari 2007**?
.....
- 3 Hoeveel bijstandsgerechtigden waren er bij uw gemeente/ISD geregistreerd op **1 januari 2008**?
.....
- 4 Welke afstand tot de arbeidsmarkt hadden de bijstandsgerechtigden in het **jaar 2007**?
Graag 100% verdelen over de volgende 3 categorieën:
  - ... % direct bemiddelbaar (vergelijkbaar met fase 1)
  - ... % indirect bemiddelbaar (vergelijkbaar met fase 2,3)
  - ... % vooralsnog niet bemiddelbaar (vergelijkbaar met fase 4)

Deel IIa - Bereik van loonkostensubsidie

Dit deel van de vragenlijst gaat over de toepassing van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie. Hieronder verstaan we in dit onderzoek het bieden van een vergoeding aan een werkgever met als doel de (toekomstige) werkgever te stimuleren een (potentiële) bijstandsccliënt een dienstverband aan te bieden.

- 5 Welk deel van de bijstandsccliënten zat **op 1 januari 2007(standcijfer)** in een traject met loonkostensubsidie?
(Het gaat hier om mensen die bijstandsccliënt waren op het moment dat het instrument is ingezet, dus ook cliënten die een dienstverband hebben gekregen met loonkostensubsidie en daarmee feitelijk zijn uitgestroomd. Het gaat bij deze vraag niet om potentiële bijstandsccliënten)
- Geen van de bijstandsccliënten zat op 1 januari 2007 in een traject met loonkostensubsidie
  - Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet
- 6 Bij wel deel van alle bijstandsccliënten, die **in 2007** in een traject met loonkostensubsidie zaten, is tegelijk met de inzet van loonkostensubsidie de uitkering beëindigd (bijvoorbeeld door dat zij in dienst zijn getreden van de gemeente, werkgever of een re-integratiebedrijf)?
- Nvt, bij geen van de cliënten is de uitkering beëindigd.
  - Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - De gemeente heeft in 2007 geen loonkostensubsidie ingezet voor bijstandsccliënten. → vraag 8
  - Weet niet
- 7 Voor welke groep bijstandsccliënten is in 2007 loonkostensubsidie (relatief) het meest ingezet?
- Vooral voor beter bemiddelbare cliënten (fase 1)
  - Vooral voor indirect bemiddelbare cliënten (fase 2, 3)
  - Vooral voor (vooralsnog) niet bemiddelbare cliënten (fase 4)
  - Inzet is niet gerelateerd aan bemiddelbaarheid naar de arbeidsmarkt
  - Weet niet
- 8 Is het instrument in 2007 ingezet voor andere groepen dan bijstandsccliënten?
(meerdere antwoorden mogelijk)
- Nee
  - Ja, voor potentiële bijstandsccliënten (direct na aanmelding bij CWI, bijvoorbeeld als onderdeel van een aanpak waarbij potentiële cliënten direct in dienst komen van een werkgever of een re-integratiebedrijf)
  - Ja, voor ID'ers
  - Ja, voor WIW'ers
  - Ja, voor andere groepen, namelijk...
  - Weet niet

- 9 (indien v7= 2-5) Bij welk deel van alle in 2007 ingezette loonkostensubsidies had de deelnemer aan de start van het traject geen bijstandsuitkering?
- Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet
- 10 (voorwaarde: v006≠7) Welk deel van de in 2007 ingezette loonkostensubsidies heeft volgens u geleid tot werk?
(Het gaat om personen die na afloop van het instrument voltijd of deeltijd aan het werk waren, eventueel met een aanvullende bijstandsuitkering)
- Geen van de trajecten heeft tot werk geleid.
  - Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet
  - Nvt, geen van de trajecten met loonkostensubsidie is reeds afgelopen.
- 11 Heeft uw gemeente het beleid omtrent loonkostensubsidies in het afgelopen jaar bijgesteld? Zo ja, hoe en waarom?
- Nee, het beleid is niet gewijzigd.
  - Ja het beleid is gewijzigd, namelijk...
- 12 (voorwaarde: v006≠7) Welk deel van de bijstandsccliënten zat op **1 januari 2008** in een traject met loonkostensubsidie?
(Het gaat hier om mensen die bijstandsccliënt waren op het moment dat het instrument is ingezet, dus ook mensen die een dienstverband hebben gekregen met loonkostensubsidie en daarmee feitelijk zijn uitgestroomd)
- Geen van de bijstandsccliënten zat op 1 januari 2008 in een traject met loonkostensubsidie
  - Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet

Indien V006=7 en v008≠ 2 en of 5 → vraag 19

Deel IIb - Vorm van de loonkostensubsidie

De vorm van het re-integratie-instrument loonkostensubsidie kan verschillen per gemeente. Nu volgen enkele vragen over de vorm waarin het instrument is ingezet en de resultaten die daarmee zijn geboekt. De volgende vragen hebben betrekking op alle (potentiële) cliënten (excl. WIW en ID), waarvoor in 2007 loonkostensubsidie is ingezet.

- 13 Hoe is de verdeling in % van de inzet van loonkostensubsidie naar duur van het instrument. Graag 100% verdelen over de volgende 3 categorieën.
- ...% van de trajecten heeft een subsidieduur tot en met 6 maanden
  - ...% van de trajecten heeft een subsidieduur langer dan 6 maanden en tot 1 jaar
  - ...% van de trajecten heeft een subsidieduur langer dan 1 jaar

- 14 Is er bij uw gemeente verschil te zien in het succes van de inzet van loonkostensubsidies met verschillende subsidieduren?
- Nee, er is geen verschil
  - Ja, korte trajecten (<6 maanden) zijn vaker succesvol.
  - Ja, middellange trajecten (6-12 maanden) zijn vaker succesvol.
  - Ja, lange trajecten (>12 maanden) zijn vaker succesvol.
  - Weet niet
  - Nvt, alle trajecten duren even lang
- 15 Op welke niveau ligt het gemiddelde loonkostensubsidiebedrag **per maand**?
- ≤ € 250,-
  - € 251,- tot en met € 500,-
  - € 501,- tot en met € 750,-
  - € 751,- tot en met € 1.000,-
  - € 1.001,- tot en met 1.500,-
  - > 1.500,-
  - Weet niet
- 16 Is er een verschil in hoogte van het gemiddelde maandbedrag aan subsidie tussen langere en kortere trajecten?
- Nee, het maandbedrag aan subsidie is voor alle trajectlengtes gelijk.
  - Ja, namelijk...
  - Nvt, alle trajecten zijn gelijk van lengte.
  - Weet niet
- 17 Bij welk deel van de trajecten is sprake van een combinatie van loonkostensubsidie en een vorm van scholing?
(U kunt hierbij de definitie van scholing hanteren, zoals die bij uw gemeente/ISD wordt gehanteerd)
- Er wordt geen scholing ingezet i.c.m. loonkostensubsidie
  - Bij minder dan 10%
  - Bij 10% t/m 25%
  - Bij 26% t/m 50%
  - Bij 51% t/m 75%
  - Bij meer dan 75%
  - Weet niet
- 18 (voorwaarde: 17≠1) Is er bij uw gemeente verschil te zien in het succes van loonkostensubsidie tussen de trajecten met of zonder scholing?
- Nee, er is geen verschil in succes tussen trajecten met of zonder scholing
  - Ja, trajecten met scholing zijn succesvoller
  - Ja, trajecten zonder scholing zijn succesvoller
  - Weet niet

Deel IIIA - Bereik van werken met behoud van uitkering

Dit deel van het onderzoek gaat over de toepassing van een traject met werken met behoud van uitkering. Werken met behoud van uitkering kent twee vormen:

- Stages en proefplaatsen bij een reguliere werkgever - Hiervan is sprake wanneer een cliënt voor een korte periode bij een reguliere werkgever werkzaamheden verricht met als doel kennis te maken met de werkomgeving en werkzaamheden en/of de werkgever de mogelijkheid te bieden kennis te maken met de werknemer en diens capaciteiten en vaardigheden.
- Werken met behoud van uitkering, niet bij een reguliere werkgever - Doel van deze werkzaamheden is met name het aanleren van een arbeidsritme.

- 19 Welk deel van de bijstandsccliënten zat op **1 januari 2007** in een traject met werken met behoud van uitkering?
(Het gaat hier om mensen die bijstandsccliënt waren op het moment dat het instrument is ingezet)
- Geen van de bijstandsccliënten werkte op 1 januari 2007 met behoud van uitkering
  - Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet
- 20 Voor welke groep bijstandsccliënten is in 2007 werken met behoud van uitkering (relatief) het meest ingezet?
- Vooral voor beter bemiddelbare cliënten (fase 1)
  - Vooral voor indirect bemiddelbare cliënten (fase 2, 3)
  - Vooral voor (vooralsnog) niet bemiddelbare cliënten (fase 4)
  - Inzet is niet gerelateerd aan bemiddelbaarheid naar de arbeidsmarkt
  - Weet niet
  - Nvt, werken met behoud van uitkering is in 2007 niet voor bijstandsccliënten ingezet → **vraag 23**
- 21 Welk deel van de ingezette trajecten met werken met behoud van uitkering heeft volgens u geleid tot werk?
(Het gaat om personen die na afloop van het instrument voltijd of deeltijd aan het werk waren, eventueel met een aanvullende bijstandsuitkering)
- Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet
- 22 Welk deel van de bijstandsccliënten zat op **1 januari 2008** in een traject met werken met behoud van uitkering?
(Het gaat hier om mensen die bijstandsccliënt waren op het moment dat het instrument is ingezet)
- Geen van de bijstandsccliënten werkte op 1 januari 2008 met behoud van uitkering
  - Minder dan 10%
  - 10% t/m 25%
  - 26% t/m 50%
  - 51% t/m 75%
  - Meer dan 75%
  - Weet niet
- 23 Kent uw gemeente een WorkFirst variant?
- Ja, cliënten werken met behoud van uitkering.
  - Ja, cliënten krijgen een vergoeding of minimumloon voor het werk.
  - Ja, zowel behoud van uitkering als loon komt voor.
  - Nee
  - Weet niet
- 24 (voorwaarde 23= 2 en/of 3) Hoeveel personen (ruwe schatting) namen in 2007 deel aan een WorkFirst variant waarbij zij loon ontvingen?
....

Indien v020=6 → einde vragenlijst

Deel IIIB - Vorm van werken met behoud van uitkering

De vorm van het re-integratie-instrument werken met behoud van uitkering kan verschillen per gemeente. Nu volgen enkele vragen over de vorm waarin het instrument is ingezet en de resultaten die daarmee zijn geboekt. De volgende vragen hebben betrekking op alle cliënten, waarvoor in 2007 werken met behoud van uitkering is ingezet.

- 25 Hoe is de verdeling in % van de inzet van werken met behoud van uitkering naar duur van het instrument.
- Graag 100% verdelen over de volgende 4 categorieën:
- ...% trajecten met een looptijd tot en met 3 maanden
  - ...% trajecten met een looptijd langer van 3 maanden tot en met 6 maanden
  - ...% trajecten met een looptijd langer dan 6 maanden tot en met 1 jaar
  - ...% trajecten met een looptijd langer dan 1 jaar
- 26 Is er bij uw gemeente verschil te zien in het succes van werken met behoud van uitkering tussen de trajecten met verschillende looptijden?
- Nee, er is geen verschil
  - Ja, trajecten met een looptijd tot en met 3 maanden zijn vaker succesvol.
  - Ja, trajecten met een looptijd langer van 3 maanden tot en met 6 maanden zijn vaker succesvol.
  - Ja, trajecten met een looptijd langer dan 6 maanden tot en met 1 jaar zijn vaker succesvol.
  - Ja, trajecten met een looptijd langer dan 1 jaar zijn vaker succesvol.
  - Weet niet
  - Nvt, alle trajecten duren even lang
- 27 Bij welk deel van de trajecten is sprake van een combinatie van werken met behoud van uitkering en een vorm van scholing?
(U kunt hierbij de definitie van scholing hanteren, zoals die bij uw gemeente/ISD wordt gehanteerd)
- Er wordt geen scholing ingezet i.c.m. werken met behoud van uitkering
  - Bij minder dan 10%
  - Bij 10% t/m 25%
  - Bij 26% t/m 50%
  - Bij 51% t/m 75%
  - Bij meer dan 75%
  - Weet niet
- 28 (voorwaarde: 27≠1) Is er bij uw gemeente verschil te zien in het succes van werken met behoud van uitkering tussen de trajecten met of zonder scholing?
- Nee, er is geen verschil in succes tussen trajecten met of zonder scholing
  - Ja, trajecten met scholing zijn succesvoller
  - Ja, trajecten zonder scholing zijn succesvoller
  - Weet niet

Einde Vragenlijst

Dit is het einde van de vragenlijst. Wij willen u hartelijk danken voor uw medewerking.

Research voor Beleid
Bredewater 26
Postbus 602
2700 MG Zoetermeer
tel: 079 322 22 22
fax: 079 322 22 12
e-mail: info@research.nl
www.research.nl